

**fundacja edukacyjna
przedsiębiorczości**

**RAPORT ROCZNY Z DZIAŁALNOŚCI
FUNDACJI EDUKACYJNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
1 stycznia - 31 grudnia 2023**

Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości

e-mail: fep@fep.lodz.pl

<http://www.fundacjaefp.pl>

**Biuro Programu
Stypendiów Pomostowych**

ul. Sterlinga 27/29, lok. 508
90-212 Łódź
tel. (+42) 632 59 91
(+42) 631 95 58

e-mail: biuro@stypendia-pomostowe.pl
<http://www.stypendia-pomostowe.pl>
<http://www.paii.pl>

**Biuro
Programu PROJEKTOR**

ul. Marii Curie Skłodowskiej 3, lok. 32
20-029 Lublin
tel. 507 703 240

e-mail: biuro@projektor.org.pl
<http://www.projektor.org.pl>

**Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości składa serdeczne podziękowanie
Fundatorom oraz wszystkim instytucjom i osobom,
dzięki którym mogła prowadzić swoją działalność,
szczególnie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności
za wsparcie finansowe, merytoryczne i organizacyjne**

PROGRAM STYPENDIÓW POMOSTOWYCH

Autor i Partner Strategiczny:

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

Partner Strategiczny:

NARODOWY
BANK POLSKI

Projekt realizowany
z Narodowym Bankiem Polskim
w ramach programu edukacji ekonomicznej

Partnerzy Główni:

Fundacja
Wspomagania Wsi

FUNDACJA
BNP PARIBAS

Partnerzy:

Koalicja lokalnych organizacji pozarządowych

Współpraca:

Krajowy Ośrodek
Wsparcia Rolnictwa

fundacja
stocznia

FUNDACJA
DOBRA SIĘĆ

Patronat Medialny:

RZECZPOSPOLITA

FORUM
AKADEMICKIE

Perspektywy

dlaStudenta.pl

Realizator Programu:

fep

fundacja edukacyjna
przedsiębiorczości

PROGRAM PROJEKTOR

Autor i Partner
Programu PROJEKTOR

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

Współpraca:

Fundacja Edukacyjna
Perspektywy

**STY
PEN
DIUM**
MOJE

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

**Aktywni
Obywatele**
Fundusz Krajowy

Patronat medialny:

głosnauczycielski
Informujemy Doradzamy Inspirujemy

studentnews.pl

dla studenta.pl

Realizator Programu:

fep
fundacja edukacyjna
przedsiębiorczości

Spis treści

O FUNDACJI.....	6
Fundatorzy, misja i cele Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości	7
Władze statutowe FEP.....	8
Działalność FEP w latach 1991-2023.....	10
DZIAŁALNOŚĆ FEP W 2023 R.	11
Streszczenie	12
PROGRAM STYPENDIÓW POMOSTOWYCH.....	13
1. Stypendia na I rok studiów - Program Stypendiów Pomostowych - XXI i XXII edycja	14
1.1. Stypendia na I rok studiów – realizacja XXI edycji.....	14
1.2. Stypendia na I rok studiów – realizacja XXII edycji.....	15
2. Stypendia na II rok studiów – Program PRYMUS na najwyższą średnią po I roku studiów (XX i XXI edycja)	19
2.1. Konkursu PRYMUS – XX edycja (2022/2023).....	19
2.2. Konkursu PRYMUS – XXI edycja (2023/2024).....	19
3. Stypendia na III i IV rok studiów – <i>Stypendia Korporacyjne</i> (XVII i XVIII edycja)	20
3.1. Program Stypendiów Korporacyjnych – XVII edycja (2022/2023).....	20
3.2. Program Stypendiów Korporacyjnych – XVIII edycja (2023/2024).....	21
4. Program <i>Studiuj za Granicą</i> (XVIII i XIX edycja)	21
4.1. Program <i>Studiuj za Granicą</i> – XVIII edycja (2022/2023).....	22
4.2. Program <i>Studiuj za Granicą</i> – XIX edycja (2023/2024).....	22
5. Program Stypendiów Doktoranckich - XV edycja	22
5.1. Program Stypendiów Doktoranckich – XV edycja (2022/2023).....	23
6. Program Stypendiów Językowych (XV i XVI edycja)	23
6.1. Program Stypendiów Językowych – XV edycja (2022/2023).....	23
6.2. Program Stypendiów Językowych – XVI edycja (2023/2024).....	24
7. Polish-American Internship Initiative 2023	24

7.1. Polish-American Internship Initiative	24
7.2. Staże na Kapitolu	25
PRZEDSIĘWZIĘCIA TOWARZYSZĄCE	26
8. Warsztaty i szkolenia, webinaria	26
8.1. Warsztaty i szkolenia	26
8.2. Webinaria dla stypendystów pomostowych	27
9. Szkolenie NBP (XIII edycja).....	28
10. Konferencje i spotkania	28
10.1. VII Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja NAUKOWY START	28
10.2. Spotkania Liderów	29
11. Ewaluacja Programu	29
12. Aktywność społeczna stypendystów	33
OLIMPIADA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	34
Program PROJEKTOR – 2023	36
1. Wstęp	36
2. Założenia Programu	36
3. Efekty programu PROJEKTOR	37
Projekt AKTYWNI OBYWATELE „Świat i MY(ślimy krytycznie)”	38
WZMOCNIENIE DZIAŁAŃ MISYJNYCH I POTENCJAŁU INSTYTUCJONALNEGO FUNDACJI EDUKACYJNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI. Projekt w ramach PROGRAMU PROO	39
PLATFORMA CYFROWA	40
UCHWAŁY RADY I ZARZĄDU FEP	41
ZAŁĄCZNIK DO RAPORTU.....	47

O FUNDACJI

Fundatorzy, misja i cele Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości

Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości (FEP) została utworzona we wrześniu 1991 roku przez Polsko-Amerykański Fundusz Przedsiębiorczości i Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra – Szefa Urzędu Rady Ministrów.

Data rejestracji Fundacji: 29.05.1991

Nr KRS: 0000078066

Nr identyfikacyjny REGON: 470832831

Misją Fundacji jest wspieranie rozwoju kapitału intelektualnego dla gospodarki rynkowej.

Celem Fundacji jest finansowanie i wspieranie kształcenia kadr dla gospodarki rynkowej.

Fundacja realizuje swój cel poprzez:

- przyznawanie stypendiów na częściowe pokrycie kosztów studiów i szkoleń;
- organizowanie i finansowanie konferencji, seminariów i zjazdów naukowych;
- pokrywanie kosztów udziału w kongresach, konferencjach i sympozjach;
- udzielanie pomocy finansowej instytucjom zajmującym się kształceniem mającym na względzie rozwijanie przedsiębiorczości (pomoc ta dotyczy wyraźnie sprecyzowanych projektów);
- dotowanie publikacji książek, artykułów, skryptów, broszur, informatorów ułatwiających szkolenie kadr dla gospodarki rynkowej;
- organizowanie i finansowanie konkursów przyczyniających się do rozwoju kadr dla gospodarki rynkowej;
- przyznawanie nagród oraz innych wyróżnień za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kształcenia na potrzeby gospodarki rynkowej;
- popieranie nauki języków obcych, a w szczególności popularyzację terminologii przydatnej w działalności gospodarczej;
- wspieranie aktywnych metod nauczania;
- udzielanie pomocy inicjatywom zmierzającym do zreformowania edukacji na wszystkich poziomach kształcenia, w celu dostosowania jej do potrzeb gospodarki rynkowej;
- prowadzenie i finansowanie badań w zakresie problematyki edukacji na potrzeby gospodarki rynkowej;
- rozwój wolontariatu.

Władze statutowe FEP

Zarząd

Prezes:
dr Zofia Sapijaszka

Członkowie:
dr Rafał Wolski
Kamil Wrzos

Rada Fundacji

Przewodniczący:
prof. dr hab. Bogdan Grzełoński (do 1.08.2023)
prof. dr hab. Marek Ratajczak (od 28.09.2023)

Wiceprzewodniczący:
prof. dr hab. Marek Ratajczak (do 28.09.2023)
prof. zw. dr hab. Marek Chmaj (od 28.09.2023)

Członkowie:
prof. dr hab. Ewa Chmielecka
Grzegorz Dębowski
dr Monika Kwiecień-Miland
dr Katarzyna Maniszewska (od 28.09.2023)

Organizacja pracy Fundacji

W 2023 roku odbyło się sześć posiedzeń **Zarządu Fundacji**. Podczas posiedzeń omawiane były zagadnienia dotyczące procedur i realizacji programów stypendialnych, programu „PROJEKTOR – Wolontariat Studencki” (program PROJEKTOR) i innych przedsięwzięć programowych; gospodarowania funduszami oraz współpracy z Partnerami. Zarząd podjął 46 uchwał. **Rada Fundacji** zebrała się w roku 2023 trzy razy, w celu omówienia ważnych przedsięwzięć programowych, procedur realizacji programów, zatwierdzenia sprawozdania z działalności FEP, zmiany składu i władz Rady FEP oraz przyjęcia programu działania FEP na rok 2024. Rada podjęła 19 uchwał.

Pracownicy FEP w 2023 roku

Zespół Programu Stypendiów Pomostowych:

dr Zofia Sapijaszka – dyrektor biura Fundacji, dyrektor programowy
Renata Janowska – specjalistka ds. programów
Anna Wiśniewska – specjalistka ds. programów
dr Katarzyna Ciach – specjalistka ds. programów
Karolina Biel – młodsza specjalistka ds. komunikacji i PR (od 7.02.2023)
Weronika Wachowska – asystentka ds. programów (od 24.07.2023)

Zespół Programu PROJEKTOR:

Kamil Wrzos – dyrektor programowy
Marta Jaśkiewicz – specjalistka ds. ewaluacji
Monika Wasilonek – koordynatorka rozwoju programu
Małgorzata Węglińska – specjalistka ds. projektów
Maria Redzińska – asystentka ds. projektów (umowa zlecenie do 30.06.2023), młodsza specjalistka ds. projektów (umowa o pracę od 1.07.2023),
Izabella Gawęcka – specjalistka ds. fundraisingu (do 31.07.2023)
Dominika Flis-Siwiek, młodsza specjalistka ds. rekrutacji i PR (do 30.06.2023)
Michalina Broda – młodsza specjalistka ds. rekrutacji i PR (umowa zlecenie od 8.05.2023 do 30.06.2023, umowa o pracę od 1.07.2023)
Kamila Rak – młodsza specjalistka ds. projektów (umowa zlecenie od 1.10.2023 r.)
Milena Trela – asystentka ds. projektów (od 4 stycznia 2023)
Anna Bester – asystentka ds. projektów (umowa zlecenie do 31.05.2023)

Zespół w projekcie Aktywni Obywatele:

Izabella Gawęcka – koordynatorka projektu Aktywni Obywatele (do 31.10.2023)
Ewelina Niedbała – mentorka (umowa zlecenia)
Marta Jaśkiewicz – specjalistka ds. ewaluacji (umowa zlecenie)

Zespół w projekcie PROO

Magdalena Jasińska – specjalistka ds. zarządzania zmianą

Działalność FEP w latach 1991–2023

W 2023 roku minęły 32 lata istnienia Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości. Od początku Fundacja wspiera edukację wyższą, przyczyniając się do rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia kapitału intelektualnego. **Celem** programów Fundacji jest **wyrównywanie szans edukacyjnych młodych Polaków** w kraju i na arenie międzynarodowej. Nasze projekty zorientowane są na zwiększenie dostępności studiów dla młodzieży pochodzącej ze wsi i z małych miast, zapewnienie polskim studentom poziomu wykształcenia, który umożliwi im skuteczne konkurowanie na międzynarodowym rynku pracy oraz kształtowanie postaw społecznych młodego pokolenia. Od 1 stycznia 2017 roku wspieramy także rozwój wolontariatu studenckiego, którego celem jest propagowanie aktywnych metod nauczania i wyrównywanie szans edukacyjnych na niższych szczeblach edukacji. Od początku istnienia działalność Fundacji, poza przyznawaniem stypendiów naukowych i socjalnych oraz rozwijaniem wolontariatu studenckiego, obejmowała także organizowanie i sponsorowanie konkursów, konferencji, warsztatów i szkoleń wspierających rozwój młodego pokolenia, wspieranie akredytacji programów nauczania, sponsorowanie uzupełniania księgozbiorów bibliotek uczelnianych, dofinansowanie publikacji z dziedziny ekonomii i zarządzania, propagowanie i sponsorowanie nowoczesnych metod nauczania.

Począwszy od 2002 roku głównym obszarem aktywności FEP jest realizacja programów stypendialnych, w szczególności zarządzanie Programem Stypendiów Pomostowych. Od 1 stycznia 2017 roku drugim głównym obszarem Fundacji jest realizacja programu PROJEKTOR.

Od początku istnienia FEP przeznaczyla na realizację przedsięwzięć edukacyjnych **182,5 mln zł** – w tym sfinansowano ponad **51,5 tys. różnego rodzaju stypendiów**. Z naszych przedsięwzięć związanych z programami stypendialnymi skorzystało **74 tys. osób**, w programie PROJEKTOR, studenci – wolontariusze zrealizowali (od roku 2003) ponad **43 tys.** projektów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży ze wsi i małych miejscowości.

Kapitał i finansowanie działalności

Od 1996 do 2002 roku działalność Fundacji była finansowana wyłącznie przez stronę amerykańską: do 2000 roku przez Polsko-Amerykański Fundusz Przedsiębiorczości (PAFP), zaś od 2001 przez ustanowioną przez PAFP, Polsko-Amerykańską Fundację Wolności (PAFW).

Od 2002 roku, obok Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, przedsięwzięcia realizowane przez FEP współfinansowane były przez: Narodowy Bank Polski (NBP), Agencję Nieruchomości Rolnych (ANR, obecnie KOWR – Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa), Fundację PZU (F PZU), Fundację BNP Paribas (F BNP), Fundację NBP (F NBP), Fundację Wspomagania Wsi (FWW), Fundację BGK (F BGK), Fundację Orange (F ORANGE), Fundację BRE Banku (obecnie Fundację mBanku), Fundację Inter Cars, Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK), Edukacyjną Fundację im. prof. Romana Czerneckiego (EFC), Bank Poczty SA (BP SA), Akademię Szkoleń i Kompetencji, Kombinat Rolny Kietrz i firmę Polskie Młyny, oraz koalicję lokalnych organizacji pozarządowych. Od 1992 do 2013 roku FEP prowadziła program stypendialny dla najlepszych studentów niepublicznych uczelni menadżerskich. Od 2004 roku program był współfinansowany przez te uczelnie.

W ramach programu PROJEKTOR, FEP współpracowała z Fundacją Perspektywy.

DZIAŁALNOŚĆ FEP W 2023 r.

Streszczenie

W 2023 roku Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości realizowała następujące programy:

- Program Stypendiów Pomostowych 2022/2023 – XXI edycja (do 31 sierpnia 2023)
- Program Stypendiów Pomostowych 2023/2024 – XXII edycja (od 1 marca 2023)
- Program PROJEKTOR 2022/2023 (do 30 września 2023),
- Program PROJEKTOR 2023/2024 (od 1 października 2023)
- Projekt AKTYWNI OBYWATELE „Świat i MY(ślimy) krytyczne”
- Wzmocnienie działań misyjnych potencjału instytucjonalnego Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości. Projekt w ramach PROO
- Platforma cyfrowa. Wspólne przedsięwzięcie Zespołu FEP.

W 2023 roku w ramach XXI i XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych (PSP) przekazano **1.544** różnego rodzaju stypendia (na I rok studiów i dalsze lata, na studia za granicą w ramach uczestnictwa w programie Erasmus+, stypendia językowe, a także staże na Kapitolu w USA).

Zorganizowano ponadto:

- Warsztaty „Kariera i rynek pracy” oraz „Digital Skills”,
- Warsztaty z zakresu *Kompetencji przyszłości* oraz tematyki ekologicznej;
- Warsztaty dla lokalnych NGO z zakresu fundraisingu;
- Webinaria dla stypendystów, dotyczące oferty stypendialnej oraz rozwojowej na dalsze lata studiów, oraz webinaria poświęcone aktywności społecznej;
- Ogólnopolską konferencję NAUKOWY START dla stypendystów PSP i wolontariuszy programu PROJEKTOR.

W 2023 roku zespół PSP kontynuował wdrażanie kompleksowej oferty pozastypendialnej dla stypendystów pomostowych (warsztaty, szkolenia i konferencja oraz platforma ekampus.pl). Trwały także prace nad budowaniem społeczności stypendystów (głównie w ramach inicjatywy Absolwenci – Stypendystom), które zaowocowały przyznaniem 3 stypendiów ufundowanych przez absolwentów PSP. Przygotowano i wprowadzono program zaangażowania społecznego stypendystów.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. w ramach Programu zrealizowano łącznie **1.519 projektów edukacyjnych**, z czego 1.053 projekty w ramach „Warsztatów z wyzwaniem”, 306 projektów w ramach „pikników edukacyjnych”, 40 projektów w ramach „Wsparcia dzieci w nauce”, 120 projektów w ramach „Wakacyjnych Warsztatów z Projektorem”. Projektami edukacyjnymi objęto 9.320 uczniów. Do Programu zrekrutowano **832 studentów**, a **276 placówki edukacyjne** otrzymały zajęcia.

Wspólnym przedsięwzięciem dla obu programów jest platforma cyfrowa **ekampus.pl** - ekskluzywne narzędzie dla stypendystów pomostowych i wolontariuszy, służące głównie stworzeniu możliwości rozwoju wiedzy, umiejętności, a także postaw. Platforma została uruchomiona w 2021. Obecnie na Platformie szkoleniowej dostępne są 34 kursy.

W 2023 kontynuowano działania w ramach projektu **Aktywni Obywatele „Świat i MY(ślimy) krytycznie”**. Program rozpoczął się jesienią 2021 i był realizowany do 31 października 2023. Rdzeniem tego projektu jest wypracowanie praktycznego modelu edukacyjnego rozwijającego kompetencję krytycznego myślenia u uczniów.

Od 1 listopada 2022 FEP rozpoczęła realizację projektu **Wzmocnienie działań misyjnych i potencjału instytucjonalnego Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości**, w ramach PROO.

Główne działania w ramach projektu zorientowane będą na wzmocnienie i rozwój potencjału FEP dla realizacji obu programów (PSP i PROJEKTORA) w sferze komunikacji, fundraisingu i ewaluacji. Program będzie realizowany do 30 października 2024.

Program Stypendiów Pomostowych

Misja Programu: prowadzimy programy stypendialne dla młodych ludzi ze wsi i małych miejscowości. Przyspieszamy rozwój i zaangażowanie oraz wzmocniamy wiarę we własne możliwości.

Wartości jakimi kierujemy się realizując program: rozwój, zaangażowanie, poczucie bezpieczeństwa (w tym finansowego), odpowiedzialność społeczna, jakość i profesjonalizm, otwartość i wiara we własne możliwości.

Program Stypendiów Pomostowych został zainicjowany w 2002 roku przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności (PAFW) w odpowiedzi na istotny problem społeczny, jaki stanowiła dysproporcja w dostępie do studiów między młodzieżą mieszkającą na wsi i w miastach, z uwagi na jej trudną sytuację materialną.

Celem Programu od początku swego istnienia jest ułatwienie młodym ludziom podjęcia studiów poprzez ufundowanie stypendiów na I rok i wsparcie ich podczas dalszej edukacji akademickiej. Dzięki niemu ambitni maturzyści mogą rozpocząć naukę na wymarzonych kierunkach.

Po 22 latach realizacji program przerodził się w rozbudowany system stypendialny, oparty na 3 filarach, którymi są: stypendia, oferta rozwojowa i zaangażowanie społeczne.

O stypendia pomostowe na I rok studiów mogą ubiegać się maturzyści osiągający dobre wyniki w nauce, mieszkający na wsiach i w małych miejscowościach, pochodzący z niezamożnych rodzin, którzy zostali przyjęci na I rok studiów stacjonarnych w polskich akademickich uczelniach publicznych i spełniają kryteria jednego z segmentów Programu. Roczne stypendium wynosi 7.000 zł i jest wypłacane w ratach od października do lipca.

Program realizowany jest w czterech segmentach, adresowanych odpowiednio do:

Segment IA – młodzieży pochodzącej z rodzin byłych pracowników PGR;

Segment IB – uczestników finałowego etapu olimpiad przedmiotowych (z listy MEiN) w szkole średniej;

Segment IC – młodzieży pochodzącej z rodzin wielodzietnych, wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczo typu socjalizacyjnego (państwowych domów dziecka);

Segment II – młodzieży rekomendowanej do udziału w Programie przez lokalne organizacje pozarządowe, uczestniczące w Programie.

Stypendyści, którzy osiągają bardzo dobre wyniki w nauce, mają szansę uzyskać wsparcie w kolejnych latach edukacji. Oferta Programu, oprócz stypendiów na I rok studiów, obejmuje bowiem:

- stypendia na II rok w ramach Programu PRYMUS,
- stypendia na III i IV rok studiów I stopnia lub I rok studiów II stopnia,
- stypendia językowe,
- stypendia na odbycie części studiów na zagranicznej uczelni w ramach programu Erasmus+,
- staże zagraniczne w Stanach Zjednoczonych,
- warsztaty, szkolenia i konferencje.

Wnioski o stypendia we wszystkich programach składane są w formie elektronicznej.

W ramach Programu przyznano dotąd ponad **27,5 tysiąca różnego rodzaju stypendiów, w tym prawie 19 tys. na I rok studiów**. Partnerzy przeznaczyli na ten cel ponad **141 milionów zł**. Program Stypendiów Pomostowych jest jednym z największych pozarządowych programów stypendialnych w Polsce.

1. Stypendia na I rok studiów

Program Stypendiów Pomostowych – XXI i XXII edycja

1.1. Stypendia na I rok studiów – realizacja XXI edycji – rok akademicki 2022/2023 (od 1.01.2023 do 31.08.2023)

W 2023 roku Fundacja kontynuowała wypłaty stypendiów przyznanych w ramach XXI edycji Programu Stypendiów Pomostowych (rok akadem. 2022/2023). Od stycznia do lipca 2023 wypłacano 7 z 10 rat stypendium, po 500 zł miesięcznie.

Partnerami i fundatorami stypendiów w XXI edycji Programu, byli:

- Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności,
- Narodowy Bank Polski,
- Fundacja Wspomagania Wsi,
- koalicja 61 pozarządowych organizacji lokalnych.

Program był realizowany przy współpracy Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

W XXI edycji o stypendia aplikowało 634 kandydatów. Przyznano 453 stypendia na I rok studiów o łącznej wartości 3.171.000 zł.

Tabela 1. Liczba stypendiów wg segmentów i Partnerzy finansujący stypendia

Segment	Liczba wniosków	Liczba przyznanych stypendiów	Partnerzy finansujący stypendia
IA	29	17	PAFW, NBP
IB	71	42	
IC	351	225	
II	183	169	PAFW, NBP, FWW, koalicja 61 NGO**
RAZEM	634	453	

* PAFW – 248 stypendiów, NBP – 36 stypendiów.

** PAFW – 150 stypendiów w 75%, NBP – 19 stypendiów w 75%, FWW i organizacje lokalne 169 stypendiów w 25%. 8 organizacji sfinansowało swój 25% udział w stypendiach z własnych środków, 53 organizacje, w tym **2 laureatów** konkursu *Dyplom z Marzeń 2022*, skorzystało z dofinansowania FWW (144 stypendia), które wynosi 16% wartości stypendium.

Podsumowanie i ocena XXI edycji

Z udziału w XXI edycji Programu zrezygnowało 46 osób, co stanowi 10,2% populacji stypendystów tej edycji.

Zdecydowana większość osób, które zrezygnowały lub zostały skreślone z listy stypendystów zadeklarowała chęć powrotu na studia. Ich decyzje bowiem nie wynikały z niemożności sprostania wymaganiom na studiach, ale raczej z nietrafionego wyboru kierunku kształcenia. Świadczy to o determinacji stypendystów w dążeniu do wykorzystania szansy uzyskania wyższego wykształcenia, jaką im stworzono przyznając stypendium.

Z badań studentów I, II i III roku¹ przeprowadzonych w 2023 roku wynika, że dla 94% stypendystów na I roku, stypendium pomostowe podwyższyło ich standard życia. Średni dochód stypendysty na I roku wyniósł 1.760 zł, co oznacza, że stypendium średnio stanowiło niemal połowę całego miesięcznego budżetu stypendysty I roku. 22% stypendystów pochodzi z województwa podkarpackiego. 60,5% stypendystów pochodzi z rodzin wielodzietnych. 54% osiągnęło na I roku dobre i bardzo dobre wyniki w nauce (średnia minimum 4.0). 70% stypendystów osiągnie awans społeczny, jeśli pomyślnie ukończy studia.

Cele, jakie postawiono przygotowując Program, zostały w pełni zrealizowane w trakcie XXI edycji Programu – **453 młodych ludzi**, z małych ośrodków otrzymało stypendia, które ułatwiły im podjęcie studiów. Program wspiera młodych ludzi, którzy potrzebują pomocy, a co najważniejsze są ambitni, bardzo chcą poprzez wykształcenie zmienić warunki życia.

1.2. Stypendia na I rok studiów – realizacja XXII edycji – rok akademicki 2023/2024 (od 1.10.2023 do 31.12.2023)

1 października 2023 roku w 66 uczelniach rozpoczęło studia 496 stypendystów XXII edycji Programu **Stypendiów Pomostowych**. Stypendium pomostowe wynosi **7.000 zł** i jest wypłacane w 10 ratach od października do lipca.

Partnerzy Programu

- Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności,
- Koalicja 51 pozarządowych organizacji lokalnych,
- Absolwenci Programu Stypendiów Pomostowych
- Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (wsparcie organizacyjne).

Finansowanie

Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości podpisała umowy z 51 partnerami lokalnymi o dotacje na współfinansowanie programu. Podobnie jak w poprzednich edycjach wszyscy Partnerzy, z wyjątkiem Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, przekazali FEP subwencje tylko na fundusz stypendialny. Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności przekazała dotację, zarówno na fundusz stypendialny, jak i na koszty administrowania oraz promocji programu.

Umowy zawarto z:

¹ Raport z badania studentów I roku – stypendystów pomostowych 2022/2023 – dokument wewnętrzny;
Raport z badania studentów II roku – stypendystów konkursu PRYMUS 2022/2023 – dokument wewnętrzny;
Raport z badania stypendystów Programu Stypendiów Korporacyjnych Ekonomia+ – dokument wewnętrzny.

- **Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności (PAFW)** 14 lutego 2023 r. z późniejszym aneksem, w ramach której przeznaczono kwotę **3.200.750 zł** na sfinansowanie **350 stypendiów** w I segmencie i **143 stypendia (w 75%) w II segmencie**;
- **51 lokalnymi NGO**, na mocy, których przeznaczyły one kwotę **250.250 zł** na sfinansowanie ich części udziału w funduszu stypendialnym (25%) dla **143 stypendiów** w II segmencie;

Podpisano również porozumienie z **Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa** 21 czerwca 2023 r. o współpracy organizacyjnej podczas realizacji segmentu IA.

W wyniku akcji *Absolwenci Stypendystom* zorganizowanej przez FEP wśród byłych beneficjentów Programu Stypendiów Pomostowych, zgromadzono środki w wysokości 21.000 zł, na sfinansowanie **3 stypendiów** w I segmencie.

Na wypłatę 496 stypendiów w XXII edycji PSP w roku akademickim 2023/2024 Partnerzy przeznaczyli łącznie **3.472.000 zł**.

Konkurs *Dyplom z Marzeń*

W XXII edycji zorganizowano, wzorem lat poprzednich, konkurs *Dyplom z Marzeń* dla nowych lokalnych NGO i grup nieformalnych, które prowadzą programy stypendialne dla swoich społeczności lokalnych i którym zależy na spełnieniu marzeń młodych ludzi o studiowaniu.

W ramach XVIII edycji konkursu *Dyplom z Marzeń (2023)* do Fundacji wpłynęły **2 wnioski**. Komisja konkursowa zakwalifikowała obie **zgłoszone organizacje**, które łącznie zadeklarowały dofinansowanie 7 stypendiów, a ostatecznie zarekomendowały i współfinansują **2 stypendystów**. Organizacje lokalne, aby uczestniczyć w Programie Stypendiów Pomostowych, poza spełnieniem warunków formalnych, muszą zgromadzić 25% kosztu stypendiów.

Przebieg realizacji Programu

W XXII edycji PSP aplikowanie o stypendia przebiegało online. Aplikacja do składania wniosków była aktywna od 7 lipca do 18 sierpnia 2023 r. Wydrukowane wnioski wraz z wymaganymi załącznikami przesyłano w terminie do 28 sierpnia 2023 r., w zależności od wybranego segmentu do: Oddziałów Terenowych KOWR, siedzib organizacji lokalnych, bądź bezpośrednio do FEP.

O stypendia na I rok studiów mogli ubiegać się studenci:

- polskich **akademickich** uczelni publicznych;
- których dochód wyliczony z czerwca 2023 r. nie przekroczył **2.443 zł brutto** na osobę;
- osiągnęli co najmniej **100 punktów** na maturze z 2023 r.;
- udokumentowali co najmniej 2 letni staż pracy rodziców/opiekunów prawnych w PGR, albo
- uczestniczyli w finałowym etapie jednej z 59 ogólnopolskich olimpiad (przedmiotowych, interdyscyplinarnych, tematycznych) z listy MEN, albo
- pochodzili z rodziny wielodzietnej, zastępczej lub z państwowego domu dziecka, albo
- uzyskali rekomendacje lokalnych NGO.

W XXII edycji Programu wpłynęło **740 wniosków** o stypendia pomostowe na I rok studiów. Aplikacje były oceniane przez dwie niezależne Komisje Stypendialne (dla segmentu I i II) powołane przez Zarząd FEP. W skład komisji stypendialnych, powołanych na czas trwania XXII edycji, weszli przedstawiciele partnerów programu. Na wnioski Komisji Stypendialnych, Zarząd FEP przyznał **496 stypendiów**.

Tabela 2. Liczba stypendiów według segmentów i Partnerów finansujących stypendia

Segment	Liczba przyznanych stypendiów	Partnerzy finansujący stypendia
IA	14	PAFW*, Absolwenci PSP
IB	42	
IC	297	
II	143	PAFW, koalicja 51 NGO**
RAZEM	496	

* PAFW – 350 stypendiów, Absolwenci PSP – 3 stypendia.

** PAFW – 143 stypendia w 75%, organizacje lokalne 143 stypendia w 25%, w tym **2 laureatów** konkursu *Dyplom z Marzeń 2023*.

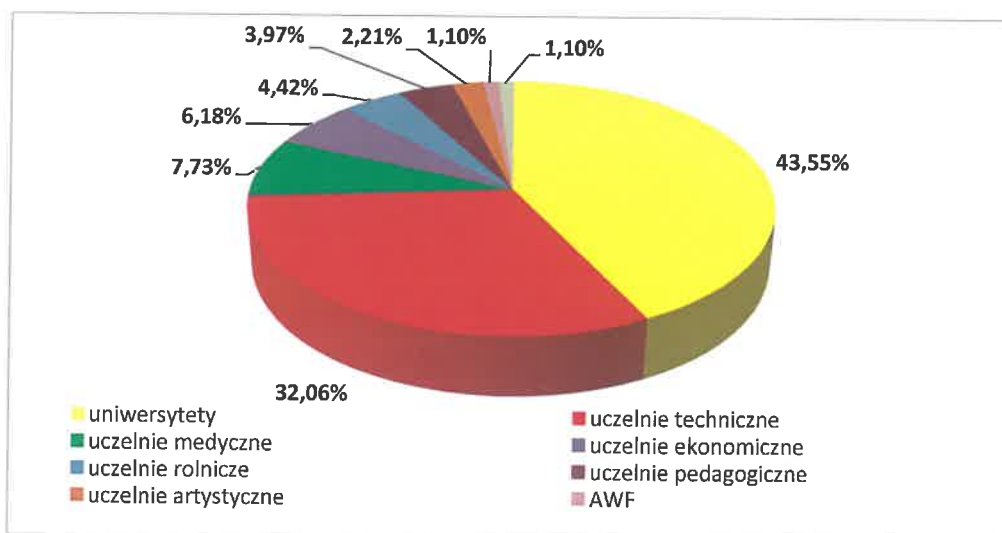
Stypendium na I rok jest zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych na mocy Art. 21 ust. 1 pkt. 40b Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Wszystkie osoby, które zgłosiły się do Programu zostały poinformowane o decyzji Komisji Stypendialnych. Stypendyści Programu podpisali z FEP stosowne umowy i potwierdzili podjęcie studiów na wskazanej we wniosku uczelni i kierunku. Kilka osób zmieniło uczelnię lub kierunek, nie naruszyło to jednak ich prawa do stypendium. Stypendia były przekazywane na indywidualne konta stypendystów raz w miesiącu.

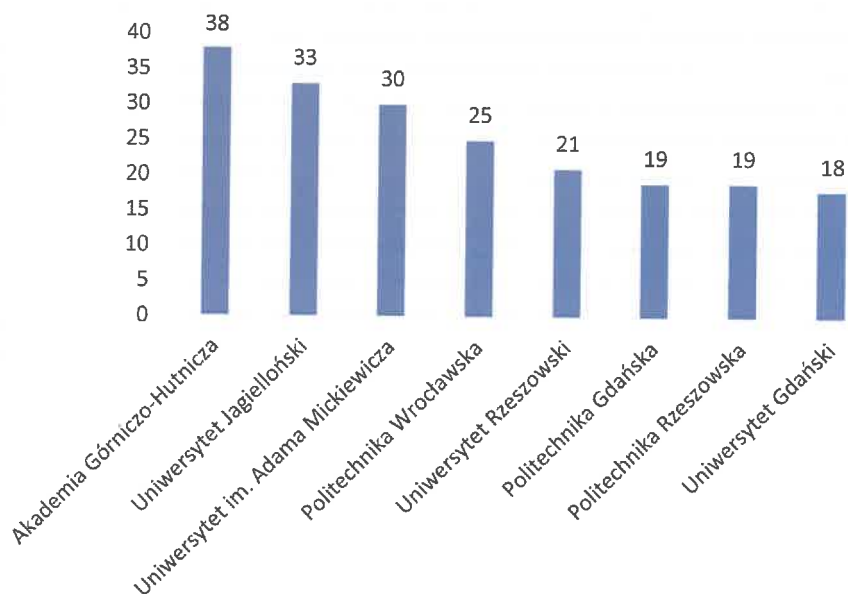
Wszystkie te działania miały na celu zapewnienie efektywnego, skutecznego i zgodnego z przeznaczeniem wykorzystania środków powierzonych Fundacji przez Partnerów.

Stypendyści XXII edycji Programu

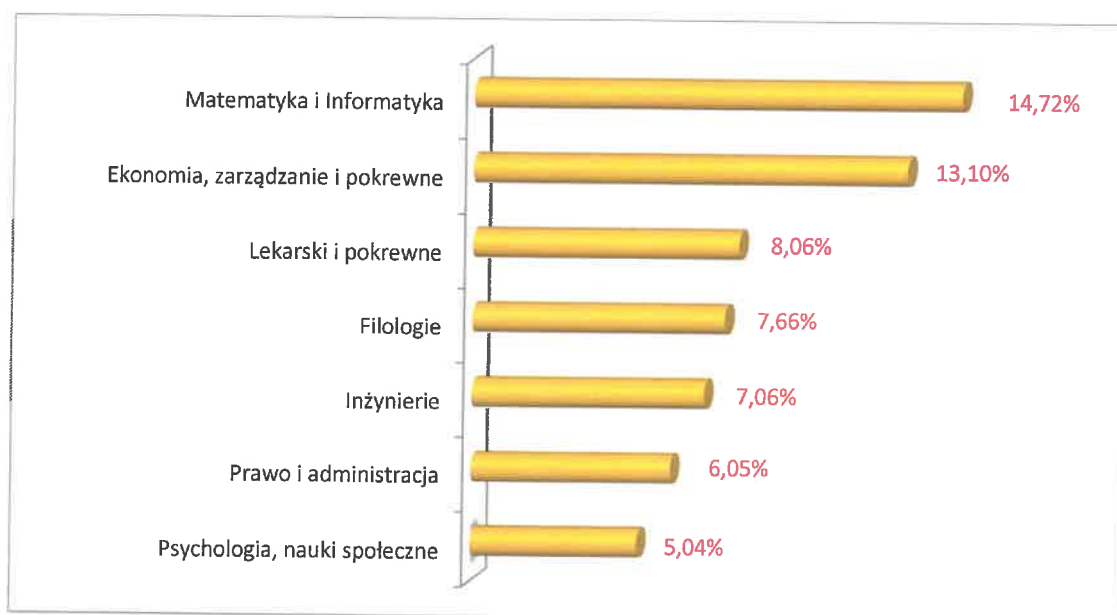
Stypendyści XXII edycji Programu studiuje w 66 uczelniach:

Najwięcej stypendystów studiuje na:

Najczęściej wybierane kierunki studiów to:

Fundacja, podobnie jak w latach poprzednich, podtrzymuje kontakty ze stypendystami, obserwując m.in. ich postępy w nauce. Wzorem lat ubiegłych wśród stypendystów przeprowadzone zostaną badania ankietowe.

Na realizację XXI i XXII edycji PSP w 2023 roku, w formie stypendiów, wypłacono **3.052.350 zł.**

2. Stypendia na II rok studiów

Program PRYMUS na najwyższą średnią po I roku studiów

– XX i XXI edycja

Program realizowany jest w formie konkursu. **Celem konkursu jest wspieranie utalentowanych, wyróżniających się studentów pochodzących ze wsi i z małych miast.**

Konkurs jest skierowany do stypendystów pomostowych. Nagrodą za wyniki w nauce jest stypendium na II rok studiów. Od XIX edycji Programu PRYMUS stypendium wynosi - 7.000 zł.

W 2023 roku realizowane były dwie edycje konkursu: XX rozpoczęta w 2022 oraz XXI rozpoczęta jesienią 2023.

Stypendia w XX edycji Konkursu były finansowane ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i Narodowego Banku Polskiego, zaś w XXI edycji tylko ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

W obu edycjach regulamin przyznawania stypendiów za wyniki w nauce został zatwierdzony przez Ministra Edukacji i Nauki. Stypendia w konkursie PRYMUS są więc nieopodatkowane na mocy art. 21 ust. 1 pkt. 39 Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Konkurs są ogłaszane w lipcu każdego roku na stronie internetowej Programu Stypendiów Pomostowych www.stypendia-pomostowe.pl.

2.1. Konkurs PRYMUS – XX edycja (2022/2023 – od 1.01.2023 do 31.08.2023)

W 2023 roku kontynuowano wypłatę stypendiów przyznanych w 2022 roku. Od stycznia do lutego wypłacano stypendia **197. osobom** (ze 198 przyznanych; jedna osoba zrezygnowała ze stypendium przed pierwszą wypłatą), a od marca do lipca z listy stypendystów skreślono 9 osób (1 osobę skreślono z uwagi na zmianę trybu studiów, 8 osób nie wywiązało się z podjęcia aktywności społecznej).

W semestrze letnim 19. osobom wypłacano stypendium warunkowo ze względu na rozliczenie roczne obowiązujące w uczelni. Wszystkie osoby wywiązały się z podpisanego zobowiązania.

2.2. Konkurs PRYMUS – XXI edycja (2023/2024 – od 1.10.2023 do 31.12.2023)

XXI edycja ogłoszona została w lipcu 2023 roku. Skierowana była do stypendystów Programu Stypendiów Pomostowych 2022/2023.

Na konkurs napłynęło 212 zgłoszeń. 191 wniosków spełniało warunki udziału w konkursie. Komisja konkursowa przyznała stypendia **171.** kandydatom. Od października do grudnia wypłacono 169 stypendiów. 2 osoby zrezygnowały ze stypendium przed pierwszą wypłatą.

W obu konkursach na stypendia wydano w 2023 roku **1.288.700 zł.**

Od początku Programu - w dwudziestu jeden edycjach - stypendia na II rok studiów przyznano **5.704. stypendystom.**

3. Stypendia na III i IV rok studiów

Stypendia Korporacyjne – XVII i XVIII edycja

Celem Programu Stypendiów Korporacyjnych jest wspieranie utalentowanej młodzieży pochodzącej ze wsi i z małych miast, studiującej na kierunkach ważnych dla rozwoju kraju. Program zorganizowany jest w formie konkursów, które są adresowane do stypendystów Programu Stypendiów Pomostowych, studentów III i IV roku jednolitych studiów magisterskich lub studiów I stopnia oraz I roku studiów II stopnia, studiujących na wybranych kierunkach. Stypendystami zostają studenci z najwyższymi średnimi za wyniki w nauce.

Nagrodą w konkursach jest roczne lub półroczne stypendium (gdy student kończy kształcenie po semestrze zimowym), wypłacane w 10 (lub 5)-miesięcznych ratach od października do lipca (lutego). Od XVI edycji, stypendium we wszystkich konkursach wynosi 7.000 zł (3.500 zł).

Partnerzy Programu Stypendiów Korporacyjnych to: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka, Fundacja Inter Cars (od XVIII edycji programu), Fundacja BNP Paribas (do XVII edycji włącznie), Narodowy Bank Polski (do XVII edycji włącznie) oraz darczyńcy indywidualni.

W roku 2023 realizowane były XVII i XVIII edycja Programu Stypendiów Korporacyjnych. Program realizowany był w postaci konkursów: pięciu - w XVII edycji i czterech - w XVIII edycji.

W obu edycjach zasady przyznawania stypendiów za wyniki w nauce we wszystkich konkursach zostały zatwierdzone przez Ministra Edukacji i Nauki. Stypendia te są więc nieopodatkowane na mocy art. 21 ust. 1 pkt. 39 Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Konkursy są ogłaszane na przełomie lipca i sierpnia każdego roku na stronie internetowej Programu Stypendiów Pomostowych.

3.1. Program Stypendiów Korporacyjnych – XVII edycja (2022/2023 - od 1.01.2023 do 31.08.2023)

W 2023 roku do lutego kontynuowana była wypłata 78 stypendiów korporacyjnych spośród 81 przyznanych w 2022 roku (trzy osoby zrezygnowały przed pierwszą wypłatą). W 5. odrębnych konkursach stypendyści otrzymywali odpowiednio stypendia finansowane przez:

- **Polsko-Amerykańską Fundację Wolności** dla studentów realizujących studia w zakresie następujących dyscyplin: nauk o zarządzaniu i jakości oraz inżynierii środowiska. Stypendia otrzymało **35. studentów**;
- **Narodowy Bank Polski** – stypendia **Ekonomia+** – dla studentów realizujących studia w zakresie dyscypliny ekonomia i finanse. Stypendia otrzymało **23. studentów**;
- **Polsko-Amerykańską Fundację Wolności** przy wsparciu merytorycznym **Fundacji Centrum im. prof. Bronisława Geremka** dla studentów realizujących studia w zakresie następujących dyscyplin: historii, nauk o polityce i administracji, filozofii, psychologii, nauk socjologicznych, nauk o komunikacji społecznej i mediach. Stypendia otrzymało **6. studentów**;
- **Fundację BNP Paribas** dla studentów studiujących w polskich publicznych uczelniach rolniczych lub przyrodniczych oraz na wydziałach rolniczych lub przyrodniczych w polskich akademickich uczelniach publicznych. Stypendia otrzymało **12. studentów**;

- **partnerów indywidualnych**, Stypendia im. profesora Jerzego Dietla - dla studentów wyróżniających się aktywnością społeczną. Stypendia otrzymało **2. studentów**.

Od marca 2023 r. kontynuowana była wypłata stypendiów 66 osobom. 9 osób zakończyło swój cykl kształcenia z końcem semestru zimowego dwie osoby zwróciły stypendium za semestr letni ze względu na niezrealizowanie aktywności społecznej, jednej osobie wstrzymano wypłatę stypendium po semestrze zimowym, ze względu na zmianę trybu studiów na niestacjonarne.

3.2. Program Stypendiów Korporacyjnych – XVIII edycja (2023/2024 - od 1.10.2023 do 31.12.2023)

W 2023 roku program ogłoszono w 4. odrębnych konkursach. Startowało w nich **110. stypendystów PSP**. Decyzją Komisji Konkursowych stypendia przyznano łącznie **62. osobom**, w tym w konkursie:

- **Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności** dla studentów realizujących studia w zakresie następujących dyscyplin: nauk o zarządzaniu i jakości oraz inżynierii środowiska. Stypendia otrzymało **29. studentów**;
- **Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności i Fundacji Centrum im. prof. Bronisława Geremka** dla studentów realizujących studia w zakresie następujących dyscyplin: historii, nauk o polityce i administracji, filozofii, psychologii, nauk socjologicznych, nauk o komunikacji społecznej i mediach. Stypendia otrzymało **5. studentów**;
- **Fundacji Inter Cars** dla studentów realizujących studia w zakresie następujących dyscyplin: automatyka, elektronika i elektrotechnika, inżynieria mechaniczna, inżynieria materiałowa, inżynieria lądowa i transport lub kierunków: Logistyka i pokrewnych oraz Informatyka i pokrewnych. Stypendia otrzymało **26. studentów**;
- **O Stypendium im. Profesora Jerzego Dietla** - dla studentów wyróżniających się aktywnością społeczną. Stypendia otrzymały **2 osoby**.

Wydatki poniesione na stypendia w Programie Stypendiów Korporacyjnych wyniosły w 2023 roku łącznie **424.200 zł**, w tym ze środków:

- PAFW – **201.600 zł**,
- NBP – **105.700 zł**,
- Fundacji BNP Paribas – **48.300 zł**,
- Fundacji Inter Cars – **54.600 zł**.
- Darczyńcy indywidualni i instytucjonalni – **14.000 zł**.

W osiemnastu edycjach konkursów, przyznano łącznie **1.780 stypendiów**.

4. Program Studiuj za granicą – XVIII i XIX edycja

Program finansowany jest ze środków **Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności**.

Program Studiuj za granicą jest programem stypendialnym dla najlepszych stypendystów pomostowych, którzy dostaną się na studia za granicą w ramach programu Erasmus+ w macierzystej uczelni. Jego celem jest ułatwienie uzdolnionej młodzieży ze wsi i małych miast odbycia części studiów na uczelni zagranicznej, aby wyrównać jej szanse konkurowania na polskim i międzynarodowym rynku pracy.

Stypendium Programu *Studiuj za granicą* jest przeznaczone na pokrycie różnicy między kosztami utrzymania w kraju odbywania studiów, a stypendium Erasmus i innymi świadczeniami otrzymywanymi przez studenta podczas studiów za granicą.

4.1. Program *Studiuj za granicą* – XVIII edycja (2022/2023 - od 1.01.2023 do 31.08.2023)

W 2023 roku wypłacono stypendia przyznane w XVIII edycji Programu *Studiuj za granicą* (rok akademicki 2022/2023). Stypendia w tej edycji przyznano **4 studentom**, w tym 3 osobom na semestr zimowy i jednej osobie na semestr letni. Stypendyści XVIII edycji Programu studiowali w Niemczech i Hiszpanii.

4.2. Program *Studiuj za granicą* – XIX edycja (2023/2024 - od 1.10.2023 do 31.12.2023)

W XIX edycji Programu *Studiuj za granicą* (2023/2024) nadesłano **16 wniosków**. Komisja Stypendialna przyznała **7 stypendiów**, w tym: 5 kandydatom wyjeżdżającym za granicę w semestrze zimowym i dwóm kandydatom wyjeżdżającym w semestrze letnim. Stypendyści XIX edycji studiują na zagranicznych uczelniach w Austrii, Hiszpanii, Włoszech i Portugalii. Z przyznanych w tej edycji 28 606 zł, w 2023 r. wypłacono **24.072 zł**.

Łącznie wydatki poniesione w 2023 r. na realizację XVIII i XIX edycji Programu *Studiuj za granicą*, ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji, wyniosły **47.643 zł**.

5. Program Stypendiów Doktoranckich XV edycja

Program finansowany jest ze środków **Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności**, a realizowany przy współpracy **Fundacji STOCZNIA**.

W 2023 roku kontynuowano XV edycję Programu Stypendiów Doktoranckich. Program realizowany był w postaci konkursu o stypendia naukowe Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „PhDo”, przy współpracy Fundacji Stocznia.

Celem konkursu jest wspieranie młodych naukowców, którzy zadeklarują współpracę badawczą i rozwojową (powiązaną z tematem ich rozprawy doktorskiej) ze wskazaną przez siebie organizacją pozarządową, działającą w Polsce. Współpraca ta powinna prowadzić do nowych lub ulepszonych rozwiązań, mających zastosowanie w działalności wybranej organizacji trzeciego sektora (sektora organizacji pozarządowych) i/lub w sferze działań obywatelskich. Nagrodami w konkursie były stypendia naukowe, w wysokości 18.000 zł. Mogli w nim uczestniczyć, zarówno stypendyści pomostowi, jak i osoby nieposiadające statusu stypendysty pomostowego, rozpoczynające lub realizujące studia III stopnia.

Zasady przyznawania naukowych stypendiów doktoranckich zostały zatwierdzone przez Ministra Edukacji i Nauki, decyzją z dnia 17 maja 2021 r. Stypendia przyznane w Programie nie są więc przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

5.1. Program Stypendiów Doktoranckich – XV edycja (2022/2023 - od 1.01.2023 do 31.12.2023)

Konkurs o stypendia doktoranckie PAFW „PhDo”

W roku 2023 kontynuowano wypłatę przyznanych w 2022 roku, **2 stypendiów doktoranckich**, w wysokości 18.000 zł każde. Stypendia wypłacane były studentom I i III roku Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego oraz Szkoły Doktorskiej Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach.

Stypendyści konkursu rozliczali się z udziału w Programie pod koniec roku akademickiego 2022/2023 (sierpień 2023). Przedłożyli pozytywne opinie promotorów wraz z raportami z postępów w studiach doktoranckich i zaliczeniem roku, a tym samym wywiązali się z zobowiązań wynikających z umów stypendialnych.

Dotacja PAFW, przeznaczona na stypendia, została wykorzystana w całości. Wypłacono 14 miesięcznych stypendiów na kwotę **25.200 zł**.

W piętnastu dotychczasowych edycjach Programu, przyznano łącznie **173 stypendia doktoranckie**.

6. Program Stypendiów Językowych

– XV i XVI edycja

Celem Programu Stypendiów Językowych jest **podwyższenie kompetencji językowych stypendystów pomostowych, poprzez umożliwienie udziału w rocznym kursie nauki języka angielskiego i przystąpienia do egzaminu na poziomie FCE lub CAE, lub innym na równorzędnym poziomie**.

O stypendium mogą aplikować wyróżniający się w nauce studenci wszystkich kierunków, z wyjątkiem filologii angielskiej, studiujący na II, III i IV roku stacjonarnych studiów I stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich lub I roku stacjonarnych studiów II stopnia, którzy w dotychczasowym toku studiów osiągnęli dobre oceny (średnia nie mogła być niższa, niż 4,0). Stypendium przeznaczone jest na pokrycie kosztów rocznego kursu językowego i egzaminu.

Fundatorem Programu jest **Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności**.

W 2023 roku realizowane były: XIV i XV edycja Programu.

Każdego roku przed rozpoczęciem Programu wysyłane jest zapytanie ofertowe do kilku szkół językowych. XIV edycja Programu realizowana była we współpracy z International Language Institute, natomiast XV edycja – z MAXIMIZING Polska <https://maximizing.com.pl/>.

6.1. Program Stypendiów Językowych – XV edycja (2022/2023 - od 1.01.2023 do 31.08.2023)

W XIV edycji Programu, stypendia w formie rocznego kursu języka angielskiego na rok akademicki 2022/23 przyznano **36 osobom** (15 na poziomie CAE, 21 na poziomie FCE). Po rozpoczęciu kursu z udziału w programie wycofały się 4 osoby. Natomiast podczas I semestru z udziału w kursie rezygnację złożyły 3 osoby, które dokonały zwrotu kosztów kursu I semestru w łącznej kwocie 4.137,5 zł.

Po II semestrze, wszyscy uczęszczający na kurs stypendyści (**29 osób**), otrzymali rekomendacje do zdawania egzaminu końcowego. Egzamin zdało **25 osób**, natomiast 4 osoby, którym nie udało się zdać – będą zdawały egzamin ponownie, w terminach wskazanych w zobowiązaniach podpisanych z FEP.

6.2. Program Stypendiów Językowych – XVI edycja (2023/2024 - od 1.10.2023 do 31.12.2023)

Do udziału w Programie zgłosiło się **31** stypendystów pomostowych. Po zakończeniu procedury rekrutacyjnej decyzją Komisji Stypendialnej w roku akademickim 2023/2024 przyznano **28 stypendiów językowych** (17 na poziomie CAE, 11 na poziomie FCE).

Kursy językowe są realizowane przez szkołę językową MAXIMIZING Polska. Stypendium językowe wypłacane jest w formie finansowania rocznego kursu języka angielskiego oraz egzaminu. Średni koszt kursu językowego to 2.670 zł, koszt egzaminu, to 650 zł.

Na realizację Programu Stypendiów Językowych w 2023 r. przeznaczono, ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, kwotę **95.710 zł**.

Podczas piętnastu edycji Programu stypendia językowe przyznano **569 stypendystom pomostowym**.

7. Polish-American Internship Initiative 2023

7.1. Polish-American Internship Initiative

Polish-American Internship Initiative, to prestiżowy program stażowy dla wyróżniających się polskich studentów, dający szansę na realizację płatnego 2 lub 3-miesięcznego stażu (w czasie wakacji) w renomowanych amerykańskich firmach, dofinansowanie kosztów podróży oraz pomoc w uzyskaniu wizy.

Do wybuchu pandemii SARS-CoV-2 program realizowany był w ścisłej współpracy z amerykańskimi firmami, które zgłaszały się do FEP z ofertą staży dla studentów co najmniej drugiego roku studiów stacjonarnych, studiujących na polskich wyższych uczelniach, biegle władających językiem angielskim i legitymujących się bardzo dobrymi wynikami w nauce. Oferty kierowane były w szczególności do stypendystów Programu Stypendiów Pomostowych i studentów – wolontariuszy – uczestników Programu PROJEKTOR, choć o staż aplikować mogli także inni kandydaci spełniający postawione wymagania.

Z powodu pandemii COVID realizacja Programu w latach 2020-2023 została zawieszona.

W grudniu 2023 roku podjęto decyzję o wznowieniu programu i ogłoszeniu kolejnej edycji dotyczącej wakacji 2024, w zmienionej formule. O udział w programie mogą ubiegać się wyłącznie stypendyści PSP i/lub wolontariusze Programu PROJEKTOR, studenci co najmniej drugiego roku studiów

stacjonarnych na polskich uczelniach, którzy **samodzielnie pozyskają płatny staż w amerykańskiej firmie**. Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości, po pozytywnej weryfikacji kandydata, **sfinansuje procedurę wizową i koszty podróży do USA**.

Przygotowano projekt regulaminu i zaktualizowano stronę internetową programu. Kolejna edycja PAII, w zmienionej formule, zostanie ogłoszona w styczniu 2024;

7.2. Staże na Kapitolu

Dzięki współpracy nawiązanej przez FEP z Transatlantic Future Leaders Forum (TFLF) stypendyści pomostowi mogą ubiegać się o praktyki letnie w Kongresie Stanów Zjednoczonych. Transatlantic Future Leaders Forum to instytucja powołana by umożliwić najzdolniejszym polskim studentom odbycie stażu w biurach prominentnych przedstawicieli władzy ustawodawczej w Waszyngtonie. **Celem programu jest umożliwienie ambitnym studentom poznanie realiów pracy w biurach legislacyjnych oraz zapewnienie im unikalnego doświadczenia kontaktu z inspirującymi politykami.** Integralną częścią programu są również spotkania z liderami pracującymi w think-tankach, NGOs czy organizacjach międzynarodowych oraz z przedstawicielami biznesu. Dzięki programowi osoby te będą dobrze przygotowane do roli przyszłych liderów.

Rekrutacja do VII edycji Programu ogłoszona została 21 lutego na stronie www PSP oraz na FB i trwała do 26 marca 2023 r.

Przez proces rekrutacji przeszły pomyślnie **3 osoby**, w tym dwóch stypendystów pomostowych: studentka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i student Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, którzy zrealizowali 2 miesięczne praktyki w biurach Rep. Larry'ego Bucshon i Mike'a Quigley. Po ukończonych praktykach stypendyści przestali do FEP sprawozdania z pobytu w biurach kongresmenów. Oboje podkreślili, że wyjazd dał im możliwość zdobycia jedynego w swoim rodzaju doświadczenia i był okazją do poznania wewnętrznego funkcjonowania Capitol Hill. Stypendyści mieli zapewnioną mentorską i networkingową opiekę podczas stażu, a do ich obowiązków należało m.in. zrozumienie obowiązków członka Kongresu, przyglądanie się procesowi prowadzenia prac legislacyjnych, udział w przesłuchaniach i konferencjach kongresowych, przygotowywanie streszczeń projektów ustaw obecnie przedłożonych do głosowania lub zaplanowanych na przyszłość, uczęszczanie na spotkania poruszające tematy ekonomiczne i prawne.

Przedsięwzięcia towarzyszące

8. Warsztaty, szkolenia, webinaria

8.1. Warsztaty i szkolenia

W 2023 roku zorganizowano 13 warsztatów i szkoleń:

- **Kariera i rynek pracy** – (X edycja, 11-12.05.2023);
- **Digital Skills** (V edycja/4 warsztaty):
 - ✓ Personal Branding i LinkedIn dla studentów (09.03.2023)
 - ✓ Zadbaj o swoje dane osobowe (16.03.2023)
 - ✓ Personal knowledge management dla studentów (23.03.2023)
 - ✓ Wellbeing w Internecie (30.03.2023)

W ramach kompetencji przyszłości:

- **Skuteczne planowanie – praktyczne zarządzanie sobą w czasie** (6.04.2023);
- **Radzenie sobie ze stresem** (20.06.2023);
- **Cyfrowa ekologia - od technologii, które szkodzą do takich, które mogą pomóc środowisku** (25.08.2023);
- **Efektywna komunikacja** (31.08.2023);
- **Warsztat Wokół współpracy** (22-24.09.2023);
- **Od inspiracji do realizacji** – warsztaty dotyczące tematyki **aktywności społecznej stypendystów pomostowych** (2 warsztaty: 6.06.2023 i 12.12.2023).
- **Warsztaty z zakresu fundraisingu dla NGO** (31.08.2023);

Warsztaty *Kariera i rynek pracy* trwały 2 dni i odbywały się w formie stacjonarnej. Celem warsztatów było podwyższenie kompetencji społecznych oraz interpersonalnych uczestników, wyposażenie ich w niezbędną i specjalistyczną wiedzę dotyczącą funkcjonowania na rynku pracy oraz samodzielnego kreowania swojej kariery.

Podczas warsztatów *Digital Skills* przybliżono wiedzę, dotyczącą: najnowszych komunikatorów internetowych, social mediów, budowania marki osobistej w sieci (personal branding), prywatności w social mediach (w tym zagadnienia hejtu i trollingu), kwestie budowania i systematyzowania zgromadzonych zasobów wiedzy oraz bezpieczeństwa ich przechowywania, jak i udostępniania danych personalnych w sieci. Uczestnicy warsztatów otrzymali certyfikaty oraz e-book, będący kompendium zdobytej podczas warsztatów wiedzy. Do udziału w cyklu zgłosiło się 216 osób.

W 2023 roku studenci mogli budować **kompetencje przyszłości**, koncentrując się na:

- *Skutecznym planowaniu – praktycznym zarządzaniem sobą w czasie*, w tym. m.in. zagadnieniu prawidłowego formułowania celów, priorytetyzacji zadań, technik planowania pracy oraz budowaniu pozytywnych nawyków i automotywacji;

- Umiejętnościach *radzenia sobie ze stresem* (identyfikacja czynników stresogennych oraz samego stresu, umiejętność reakcji na stres i wzorzec radzenia sobie z porażkami, m.in. poprzez odpowiednie ćwiczenia z ciałem i umysłem, identyfikacja sytuacji zagrażających dobrostanowi i życiu, wymagających konsultacji specjalisty);
- *Cyfrowych kompetencjach ekologicznych* – podczas warsztatu z Kamilem Śliwowskim, studenci dowiedzieli się, jaki wpływ na środowisko mają cyfrowe technologie i to jak z nich korzystamy. Dlaczego Unia Europejska wymusza na producentach używanie jednego kabla do ładowania smartfonów i czy zakupy przez Internet są bardziej ekologiczne od tych w sklepie. Ile dwutlenku węgla emituje uruchomienie strony WWW lub rozmowy z ChatGPT. Dodatkowo, wypełniając założenia wpisane w *Strategię ekologiczną PAFW na lata 2021-2023*, która zakłada, m.in. podniesienie poziomu wiedzy beneficjentów (stypendystów) w zakresie tematyki ekologicznej, uczestnikom przekazano wiedzę, zawartą w *Kodeksie dobrych praktyk dla klimatu i środowiska*, jak również samą publikację;
- *Efektywnej komunikacji* – podczas warsztatu studenci mogli dowiedzieć się, czemu komunikacja jest ważna, jak zmienił się współczesny model komunikacyjny, a także jak komunikować, aby zostać właściwie zrozumianym;
- *Zagadnieniach współpracy* oraz pracy metodą *Design Thinking* – podczas trzydniowych warsztatów stypendyści mogli zdobyć wiedzę o mechanizmach działania w grupie, wypracowywania konsensusu, wyłaniania roli lidera, wypracowywania zbiorowej koncepcji projektu oraz tworzenia przestrzeni do budowania społeczności (wokół FEP).

Przeprowadzone zostały dwa warsztaty, dotyczące **aktywności społecznej** – przygotowania i realizacji projektów społecznych, podczas których stypendyści mogli dowiedzieć się, jak rozumieć aktywność społeczną i jakie działania projektować w kierunku jej realizacji. W webinarium uczestniczyło łącznie 325 osób.

W sierpniu 2023 roku zorganizowano dla lokalnych NGO, warsztat dotyczący kwestii fundraisingu (głównie instytucjonalnego i grantowego), celem wzmocnienia działań poszukiwania funduszy przez naszych lokalnych partnerów. Warsztat przeprowadzony został przez Michała Serwińskiego.

Warsztaty i szkolenia realizowane były przez: agencję Laska Nebeska, GeekWork - Michał Barczak, Agnieszkę Zacher-Łanowską <https://azlpsychologbiznesu.eu/>, Kamila Śliwowskiego <https://otwartzasoby.pl/>, Michała Serwińskiego <https://sektor3-0.pl/blog/author/michal-serwinski/>, Paulinę Pietrzak <https://psychologpietrzak.pl/>, Martę Jaśkiewicz i Kamila Wrzosa (FEP) oraz Aleksandrę Belinę (Fundacja Dobra Sieć).

W warsztatach i szkoleniach wzięło udział łącznie **669 stypendystów pomostowych**.

Wszystkie warsztaty i szkolenia, za wyjątkiem *Kariera i rynek pracy* oraz warsztatów *Wokół współpracy*, realizowane były w formie zdalnej. Uczestnicy szkoleń otrzymali certyfikaty.

8.2. Webinaria dla stypendystów pomostowych

Spotkanie z przedstawicielami Fundacji BNP Paribas

- 27.04.2023 r. odbyło się webinarium dla 12 stypendystów Fundacji BNP Paribas, podczas którego przedstawiciele Banku oraz Fundacji BNP Paribas zaprezentowali ofertę rozwojową, dotyczącą innowacyjnego rolnictwa.

Webinarium *Wszystko, co chciałbyś wiedzieć o stypendiach*

- 31.07.2023 r. FEP zorganizowała spotkanie online ze stypendystami PSP (kończącymi I rok studiów i starszych lat) na temat oferty stypendialnej oraz rozwojowej Programu Stypendiów Pomostowych. W spotkaniu z zespołem PSP i przedstawicielami Programu Projektor wzięło udział **55 stypendystów**. Podczas webinarium zaprezentowane zostały możliwości obu programów oraz bezpośrednie korzyści dla stypendystów, płynące z uczestnictwa we wszystkich inicjatywach Programu Stypendiów Pomostowych oraz programu PROJEKTOR.

Wszystkie koszty związane z przeprowadzeniem warsztatów i webinarium, sfinansowane zostały ze środków **Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności**. Na ich realizację wydatkowano w 2023 roku, **58.407,32 zł**.

9. Szkolenie NBP (XIII edycja)

XIII edycja szkolenia została zorganizowana online. Wzięło w nim udział **49 stypendystów** XXI edycji Programu Stypendiów Pomostowych, których stypendia sfinansowano ze środków Narodowego Banku Polskiego. Zgodnie z postanowieniami umowy zawartej przez FEP z NBP szkolenie było obowiązkowe, co znalazło wyraz w umowach ze stypendystami. Szkolenie dotyczyło rynków finansowych, roli, zadań i działalności Narodowego Banku Polskiego oraz strefy euro.

Szkolenie przeprowadzono w formie 3 webinarium (1, 15 i 22 kwietnia 2023). Wykłady oraz sesję pytań i odpowiedzi poprowadzili eksperci - pracownicy Narodowego Banku Polskiego.

Uczestnicy webinarium, po ich zakończeniu, otrzymali zaświadczenia (certyfikaty) potwierdzające udział w tym projekcie. Wśród uczestników przeprowadzono ankietę ewaluacyjną sprawdzającą atrakcyjność i przydatność tego szkolenia. Zwiększenie wiedzy w poszczególnych obszarach tematycznych szkolenia zadeklarowało ponad 99% studentów.

Szkolenie było w całości sfinansowane ze środków Narodowego Banku Polskiego. Przeznaczono na ten cel **5.011,92 zł**.

10. Konferencje i spotkania

10.1. VII Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja NAUKOWY START

Głównym założeniem przedsięwzięcia jest stworzenie platformy wymiany doświadczeń oraz dokonań naukowych, prezentacji pasji i zainteresowań studentów oraz przedstawicieli środowiska akademickiego.

VII edycja konferencji odbyła się w dniach **18-19 maja 2023 r.** Dwudniowa konferencja została zorganizowana w Łodzi. Podzielona była na **4 sesje tematyczne**, podczas których swoje referaty zaprezentowało **25 studentów**. Pierwszy dzień poświęcony był wystąpieniom o charakterze naukowym, drugi – wystąpieniom dotyczącym działalności społecznej (w tym działań w ramach

programu PROJEKTOR). Wykład wprowadzający pt. *Dlaczego higiena cyfrowa może przesądzić o Twojej przyszłości* przedstawiła p. Magdalena Bigaj – medioznawczyni, prezeska Fundacji Instytut Cyfrowego Obywatelstwa.

Tradycyjnie, drugiego dnia konferencji przeprowadzone zostało **głosowanie na najlepszą prezentację**. Zwyciężył Damian Woda z referatem *Historia, jako rozum wielu w jedno zebrany*. Drugie miejsce przypadło Miłoszowi Rogalskiemu za referat, *Dlaczego angażujemy się w pomaganie i dlaczego warto włączyć się w działania społeczne?*, a trzecie – Natalii Perze, która zaprezentowała referat *Informacja zwrotna z głową, czyli feedback na zajęciach z PROJEKTOREM*.

W wydarzeniu uczestniczyło **50 osób**.

Wszystkie koszty związane z organizacją konferencji, w łącznej kwocie **32.561,91 zł**, zostały pokryte z dotacji **Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności**.

10.2. Spotkania Liderów

Koncepcja spotkań została wprowadzona w 2023 roku w miejsce spotkań regionalnych. Spotkania lidarskie poprzez zaangażowanie liderów PSP i programu PROJEKTOR w organizację przedsięwzięć fundacji, pozwolą wypracować mechanizmy budowania społeczności beneficjentów obu programów wokół fundacji i jej projektów. W dniach 16 i 17 grudnia 2023 r., w Krakowie odbyło się pierwsze stacjonarne spotkanie Liderów (Stypendystów PSP i Wolontariuszy programu PROJEKTOR). Uczestniczyło w nim **11 studentów**. Poświęcone było opracowaniu założeń dotyczących organizacji nadchodzącej konferencji NAUKOWY START (2024 r.) oraz Festiwalu Proaktywności Studenckiej, realizowanym w ramach projektu PROO. Koszty spotkania, w kwocie **1.665,49 zł** pokryte zostały z dotacji **Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności**.

11. Ewaluacja Programu

Na proces ewaluacji składa się pięć różnych badań przeprowadzanych na różnych etapach procesu edukacji stypendystów. Przeprowadzane są przy użyciu ankiet: pierwszą stypendysta PSP otrzymuje na początku I roku studiów, drugą zaś na koniec. Na roku II i III ankiety wypełniane są na koniec roku akademickiego. Kolejne badania wykonywane są co kilka lat. Badani są absolwenci po zakończeniu studiów; prowadzone są również badania karier (kilka lat po zakończeniu studiów).

Celem badań jest uzyskanie informacji na temat skuteczności programu, finansowania nauki, przebiegu i oceny studiów, pracy, oraz planów stypendystów na przyszłość. W 2015 roku, po raz pierwszy przeprowadzono analizę karier dawnych stypendystów pomostowych, a w 2017 roku przeprowadzone zostały badania wpływu programu.

Najnowsze **badania karier absolwentów** zostały zrealizowane w 2023 roku i uzasadniają tezę o trwałości efektów programu:

- Absolwenci programu są dziś zadowoleni ze swojego życia (72%) i ze swojej pracy (85%). Doceniają w swoich zawodach to, że dają im poczucie stabilizacji i bezpieczeństwa (87%);
- Na tle ogółu Polaków, na podobnym etapie rozwoju kariery zawodowej, wyróżnia ich poczucie posiadania użytecznych na rynku pracy kompetencji (90% vs. 65%). 78% wyraża zadowolenie ze swoich perspektyw na przyszłość (wśród ogółu Polaków 47%);

- 89% ma podpisaną umowę o pracę na czas nieokreślony, 97% pracuje w pełnym wymiarze czasu. Wybierali najczęściej praktyczne kierunki, które miały zagwarantować im znalezienie pracy i wysokie zarobki takie jak: prawo, informatyka lub kierunki inżynierskie i IT;
- Aż 35% ma przeszło dwukrotnie wyższe zarobki niż średnia dla typowego absolwenta na podobnym etapie kariery zawodowej. Zaledwie 13% absolwentów ma niższe dochody niż ogólnopolska średnia dla osób na ich etapie kariery zawodowej;
- 67% absolwentów pozytywnie ocenia swoje dochody – wśród ogółu Polaków – 29%;
- Niemal wszyscy (96%) skończyli już studia. Wśród nich niemal wszyscy (99%) uzyskali dyplom magistra lub wyższy. 95% ukończyło studia z bardzo dobrym lub dobrym wynikiem;
- Tym, co najbardziej wyróżnia absolwentów na tle ogółu populacji podobnych do nich Polaków jest poczucie awansu społecznego – prawie wszyscy czują się częścią klasy średniej lub wyższej, prawie wszyscy (aż 87%) mają poczucie, że zaszli w życiu dalej niż ich rodzice lub opiekunowie;
- Wpływ stypendium na absolwentów był bardzo różny. Często doraźny (wyższy komfort życia, możliwość odraczania pracy), niekiedy długofalowy (wpływ na postawy, poznanie ludzi z podobnymi biografiami), rzadko, ale jednak takie przypadki również rejestrujemy – transformacyjny;
- Absolwenci deklarują, że stypendium miało wpływ na ogólne warunki życia w czasie studiów. Dla blisko 90% stypendium dało poczucie większego bezpieczeństwa finansowego, a dla 70% dodało poczucie pewności siebie;
- 77% absolwentów mogło mniej pracować (lub w ogóle nie pracować) na pierwszym roku studiów. Blisko połowa (48%) twierdzi, że umożliwiło rozwinięcie zainteresowań;
- Nieco ponad 1/3 absolwentów deklaruje również, że stypendium umożliwiło zaangażowanie społeczne;
- **Pewność siebie i poczucie bezpieczeństwa to najczęściej deklarowane przez absolwentów korzyści z udziału w programie.**

Podstawowe wyniki badania stypendystów XXI edycji Programu Stypendiów Pomostowych – studentów I roku, zrealizowane w 2023 roku:

- Na każdego stypendystę przypadają ponad 2 stypendystki, blisko 84% stypendystów uczęszczało do liceów ogólnokształcących;
- 96% stypendystów ma rodzeństwo, rodzice większości stypendystów mają wykształcenie średnie, 38% stypendystów ma przynajmniej jednego rodzica z wyższym wykształceniem, matki stypendystów są lepiej wykształcone od ojców;
- Najliczniej są reprezentowane osoby z województwa podkarpackiego (22%), studiuje głównie w Akademii Górniczo-Hutniczej oraz na Uniwersytecie Jagiellońskim;
- Stypendium podnosi komfort życia stypendystów – prawie wszyscy (94%) deklarują, że bez niego żyliby skromniej (57% znacznie skromniej);
- Przeciętny miesięczny budżet stypendysty na I roku to 1.760 zł, co oznacza, że stypendium średnio stanowiło ok. 40% miesięcznego budżetu stypendysty;
- 83% stypendystów i stypendysek studiuje na „wymarzonym” kierunku studiów. 17% sytuacja finansowa nie pozwoliła na wybór „wymarzonego” kierunku;
- 25% stypendystów pracuje;
- Stypendyści są grupą dość zaangażowaną społecznie. W trakcie I roku studiów:
 - ✓ 69% angażowało się w wolontariat,
 - ✓ 72% angażowało się w szeroko rozumiane działania obywatelskie.
- 98% stypendystów i stypendysek zamierza kontynuować naukę na drugim roku studiów;

- Zdecydowana większość stypendystów bardzo dobrze ocenia współpracę z zespołem FEP oraz procedury realizacji stypendium;
- 16% stypendystów wzięło udział w przynajmniej jednym wydarzeniu organizowanym przez FEP.

Podstawowe wyniki badania stypendystów XIX edycji konkursu PRYMUS – studentów II roku

Kwestionariusze wysłano do wszystkich stypendystów – studentów II roku tzn. do 195 osób.

W badaniu zebrano 195 kwestionariuszy. Stopa zwrotu wyniosła 100%.

- 97% stypendystów odpowiada, że bez stypendium żyliby skromniej w tym 64% znacznie skromniej.
- Średnio 37% miesięcznego budżetu stypendystów pochodzi ze stypendium Prymus.
- Średni miesięczny dochód stypendystów wynosi 2053 zł (uwzględniając stypendium Prymus).
- Większość stypendystów i stypendystek (66%) chce uzyskać tytuł magistra, tylko 6% myśli o zakończeniu edukacji po uzyskaniu dyplomu licencjata lub inżyniera.
- Ponad połowa (55%) stypendystów i stypendystek nie pracuje.
- Oprócz stypendium Prymus, stypendyści i stypendystki pozyskują środki na utrzymanie od rodziny (59%) oraz ze stypendiów naukowych (35%) i socjalnych (48%) na uczelni. Stypendium Prymus jest głównym źródłem dochodu dla 30% stypendystów.
- Stypendyści średnio wydają na zakwaterowanie mniej więcej równowartość stypendium Prymus, czyli 852 zł miesięcznie.
- 29% stypendystów twierdzi, że bez stypendium, musiałby zamieszkać w gorszych warunkach.
- Około 61% stypendystów wynajmuje mieszkanie lub pokój, a 27% mieszka w akademiku.
- 54% stypendystów i stypendystek deklaruje, że poza nauką, w czasie roku akademickiego miało czas na rozwój swoich zainteresowań.
- 82% stypendystów i stypendystek zaangażowało się społecznie.
- Najczęstszą formą zaangażowania społecznego stypendystów i stypendystek jest zbieranie i przekazywanie funduszy.
- 72% stypendystów i stypendystek poświęciło swój czas na nieodpłatną pracę na rzecz kogoś lub jakiejś sprawy.
- 21% stypendystów i stypendystek wzięło udział w przynajmniej jednym wydarzeniu organizowanym przez FEP.
- Ocena kontaktów z pracownikami FEP jest nadal wysoka, w kategoriach życzliwość i udzielanie wyczerpujących odpowiedzi – 82% pozytywnych odpowiedzi. Odnotowano nieznaczny spadek w kategorii elastyczności w trudnych sytuacjach, ale należy przypuszczać, że niższe oceny mogą mieć związek z wprowadzeniem obowiązku zaangażowania społecznego.
- Stypendyści i stypendystki nadal wysoko oceniają procedury programu.

Analiza otoczenia

Programy stypendialne dla studentów pochodzących głównie ze wsi i małych miast, oferuje wiele organizacji pozarządowych. Wysokość stypendiów waha się od 400 zł do 1600 zł. Większość przynajmniej stypendia w wysokości 500 – 700 zł. Stypendium PSP od roku 2021 wynosi 700 zł. Stypendia są wypłacane przez 9 lub 10 miesięcy (stypendium PSP jest wypłacane przez 10 miesięcy). Próg dochodowy, jeśli występuje, waha się od 50 – 100% płacy minimalnej (w PSP – 70%). Większość

organizacji stosuje próg 0,7 płacy minimalnej. Organizacje przyznają od 14 do blisko 800 stypendiów dla studentów.

Dwie spośród analizowanych organizacji realizują programy ogólnopolskie o podobnej skali, skierowane do tej samej lub zbliżonej grupy docelowej, co Program Stypendiów Pomostowych. Są to: Fundacja Dzieło Nowego Tysiąclecia i Fundacja Edukacyjna im. Jerzego Juzonia. Warunki udziału i kryteria aplikowania są bardzo podobne. W ramach Programu Stypendiów Pomostowych przyznawana jest największa liczba stypendiów.

Tabela 3.

Program/kryteria	Program Stypendiów Pomostowych	Program Fundacji Edukacyjnej im. Jerzego Juzonia	Program Fundacji Dzieło Nowego Tysiąclecia
Program dla maturzystów	w roku rekrutacji	w roku rekrutacji i poprzednim	kontynuacja wcześniejszego uczestnictwa w programie
Rozpoczęli po raz pierwszy studia stacjonarne w trybie jednolitym lub dwustopniowym	w polskiej publicznej uczelni akademickiej	w polskiej uczelni akademickiej	w polskiej publicznej uczelni
Mieszkają na wsi lub w mieście	do 20 tys. mieszkańców	do 30 tys. mieszkańców	do 20 tys. mieszkańców
Pochodzą z niezamożnych rodzin, których dochód nie przekracza	70% płacy minimalnej	52% płacy minimalnej	70% płacy minimalnej
Wysokość stypendium	7.000 zł	6.000 zł (od 2020 r.)	6.000 zł
Okres wypłaty stypendium	10 miesięcy (w nierównych ratach)	10 miesięcy (w nierównych ratach)	9 miesięcy
Liczba stypendiów wypłacanych rocznie	453 (22/23)	410 (22/23)	788 (22/23)

Koszty utrzymania studenta:

Według najnowszego raportu Związku Banków Polskich i Warszawskiego Instytutu Bankowości, pt. *Portfel Studenta 2023*, jedynie, co trzeci student określał swoje wydatki na poziomie poniżej 1.000 zł miesięcznie. Wydatki miesięczne pomiędzy 1.001 a 2.000 zł deklarowało 36% respondentów (37% w 2022 r.), a 20% (w 2022 r. - 19%) do 3.000 zł.

Wydatki związane z zakwaterowaniem stanowią główne obciążenie dla portfela studenta. Mogą one stanowić nawet 1/2 wysokości całego budżetu. Rok 2023 był szczególny dla rynku nieruchomości – zawirowania wokół stóp procentowych, później wprowadzenie Bezpiecznego Kredytu 2 proc., który spowodował wzrost cen mieszkań, także tych na wynajem. Ceny najmu wzrosły w 2023 r. w większości polskich miast. W 2022 roku 9% studentów deklarowało miesięczne koszty związane z najmem przekraczające 1.500 zł, w 2023 roku odsetek w tej grupie wzrósł do 14%. Wzrost cen najmu mógł wpłynąć na znaczący spadek odsetka osób mieszkających w wynajmowanej nieruchomości z 34% w 2022 roku do jedynie 29% w 2023 (samodzielny pokój zamieszkuje 61% badanych, natomiast niezmiennie w stosunku do zeszłego roku 16% badanych deklaruje, że zamieszkuje całą nieruchomość samodzielnie). W badaniu 2023 odnotowano, iż w akademikach mieszka 10% studentów, a 46% mieszka u rodziny i znajomych i nie płaci za mieszkanie (w porównaniu do 43% w 2022 r.), 9% mieszka u rodziny i znajomych, ale płaci za mieszkanie, a 7% ma własne mieszkanie.

Wciąż (w por. do 2022 r.) niemal 40% studentów nie podejmuje żadnej pracy zarobkowej. Wśród pracujących: 15% deklaruje zarobki netto w przedziale 1.001-2.000 zł, tyle samo w przedziale 2.001-3.000 zł, 13% - od 3.001 – 4.000 zł, 7% - w przedziale 4.001-5.000 zł, a 4% powyżej 5.000 zł.

Na szczególną uwagę zasługuje wysoka świadomość studentów w zakresie przydatności i wagi wiedzy ekonomicznej w codziennym życiu. Niemal co drugi badany wskazuje, że poprawa poziomu wiedzy ekonomicznej przyczynia się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa finansowego i lepszego rozumienia mechanizmów gospodarki (49%) oraz efektywniejszego gospodarowania budżetem domowym (48%). Jako konsekwencję, obserwuje się realną zmianę w zakresie budowania przez studentki i studentów ich oszczędności – nastąpiło nieznaczne zwiększenie kwot oszczędzanych w perspektywie miesiąca (23% studentów oszczędza powyżej 500 zł).

12. Aktywność społeczna stypendystów

Program Stypendiów Pomostowych to nie tylko pomoc w trudnej sytuacji materialnej i ochrona finansowa, która dzięki zwiększonej od 2021 r. od roku kwoty stypendium do 7.000 zł rocznie, daje szansę studentom na wzrost samodzielności materialnej. Program Stypendiów Pomostowych wpływa także na kształtowanie postaw beneficjentów, w kontekście ich zaangażowania społecznego.

Aktywność społeczna jest elementarnym działaniem w życiu każdego człowieka. Jest ona szczególną cechą obywatelską, ponieważ udzielając się w życiu społecznym uwrażliwiamy się na problemy innych, rozwijamy empatię i pogłębiajemy kompetencje społeczne. Dzięki zaangażowaniu młodzi ludzie uczą się budować zdrowe relacje z innymi, a także poszerzają swoje horyzonty.

Uczestnictwo w Programie Stypendiów Pomostowych, obok uzyskania stypendium, stwarza szansę jego beneficjentom na zdobycie wiedzy i kształtowanie praktycznych umiejętności, pozwalających na podjęcie działań społecznych, dzięki którym stypendyści staną się aktywnymi, świadomymi obywatelami, dostrzegającymi potrzeby otoczenia.

Dlatego też, w XXI edycji Programu Stypendiów Pomostowych, po ustaleniach z Partnerami programu, do regulaminów przyznawania i przekazywania stypendiów wprowadzono punkt dotyczący podjęcia przez stypendystów aktywności społecznej i zrealizowania projektu społecznego, w trakcie roku akademickiego lub wakacji. Decyzja ta znalazła wyraz w zapisach umowy z każdym stypendystą otrzymującym stypendium na I rok, na II rok w programie PRYMUS oraz na III/IV rok w Programie Stypendiów Korporacyjnych.

FEP przygotowała obszerne kompendium wiedzy o aktywności społecznej na stronie internetowej programu, w zakładce DZIAŁAJ SPOŁECZNIE, uruchomiła na platformie ekampus.pl kursy dotyczące tej tematyki i przeprowadziła webinaria poświęcone zaangażowaniu społecznemu stypendystów.

W pilotażowej edycji tego projektu zaproponowano stypendystom dwie drogi aktywności:

- **zrealizowania projektu społecznego w ramach programu PROJEKTOR**, który zaoferował stypendystom udział w następujących akcjach:
 - WZP – Warsztaty z Projektorem
 - AKM – Akademia Krytycznego Myślenia
 - SCO – Studenckie Centrum Obywatelskie
 - WWN – Wsparcie Dzieci w Nauce
 - P – Pikniki Naukowe

- IFS – It for She
 - WWZ – Wakacyjne Warsztaty z Projektorem, lub
- **zaplanowania i zrealizowania własnego projektu społecznego** (tzw. Indywidualny Projekt Społeczny IPS), uprzednio zaakceptowanego przez FEP

Szczegółowe dane dotyczące zrealizowanych projektów społecznych z podziałem na programy stypendialne oraz formę podjętej aktywności w ramach pierwszej edycji tego przedsięwzięcia, przedstawia Tabela 4.

Tabela 4

Nazwa programu	Liczba IPS (Indywidualny Projekt Społeczny)	Liczba projektów w PROJEKTORZE	Udział projektów zrealizowanych w PROJEKTORZE
PSP na I rok XXI edycja	111	303	73%
Program PRYMUS XX edycja	49	138	74%
Stypendium PAFW	11	23	68%
Stypendia im. Prof. Geremka	1	5	83%
RAZEM	172	469	73%

Olimpiada Przedsiębiorczości

Fundatorem projektu jest: **Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności**

Celem Olimpiady Przedsiębiorczości są: promocja przedsiębiorczości i wzmocnienie wśród młodzieży, postaw i zachowań przedsiębiorczych, rozbudzenie wśród nich zainteresowania ekonomią, tworzenie pozytywnego klimatu wokół działalności biznesowej, wypracowywanie dla nauczycieli przedmiotu wzorców dydaktycznych. Organizatorzy stawiają nie tylko na testowanie wiedzy, ale i umiejętności prezentacji, logicznego myślenia i pracy zespołowej.

Na wniosek Fundacji Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych – organizatora Olimpiady Przedsiębiorczości i na mocy umowy z dnia 25 października 2022 r. zawartej pomiędzy FPIAKE i FEP, przyznany został grant w wysokości 190.000 zł na organizację **XVIII edycji Olimpiady**. Grant został przekazany na konto FPIAKE 15 listopada 2022 r. 11 sierpnia 2023 FPIAKE przekazała sprawozdanie merytoryczne i finansowe z wykorzystania dotacji.

łącznie, z grantu w wysokości **190.000 zł**, wydatkowano **158.880,85 zł (83,62%)**. Niewykorzystana kwota grantu w wysokości **31.119,15 zł**. została zwrócona na konto programu.

W XVIII edycji Olimpiady Przedsiębiorczości wzięło udział **6.118 uczniów z 609 szkół** ponadgimnazjalnych, z całej Polski. Wszystkie trzy etapy zawodów olimpijskich (szkolne,

okręgowe, centralne), zostały przeprowadzone w formie stacjonarnej. W wyniku eliminacji centralnych, które odbyły się 6 kwietnia 2023 r. wyłoniono:

- **25 laureatów** (w tym zwycięzcę);
- **26 finalistów**;
- **48 uczestników** eliminacji centralnych.

Uroczysta Gala, podczas której wręczono laureatom i ich opiekunom merytorycznym dyplomy oraz nagrody rzeczowe, odbyła się 19 czerwca 2023 r. w Szkole Głównej Handlowej, w Warszawie.

Przebieg XVIII edycji Olimpiady, opisany został w publikacji, dostępnej na stronie wydarzenia <https://www.olimpiada.edu.pl/>

W ramach XVIII edycji Olimpiady, zrealizowano tzw. „działania towarzyszące”, tj. projekty edukacji ekonomicznej, skierowane do uczniów z mniejszych ośrodków miejskich, których celem jest wyrównanie szans w dostępie do wiedzy ekonomicznej i zachęcenie do udziału w Olimpiadzie oraz projekt szkoleniowy dla zawodników i nauczycieli – wspierający w przygotowaniach zawodników do udziału w poszczególnych etapach zawodów. Do działań towarzyszących należą: *Innowatorium. Tydzień przedsiębiorczości; Diamenty przedsiębiorczości; Praktyk Biznesu.*

Program PROJEKTOR - 2023

1. Wstęp

W 2023 roku program PROJEKTOR realizowany był na mocy:

- Umowy Dotacji nr A218/2023/PLN z dnia 2 stycznia 2023,
- Aneksu nr 1 z dnia 28 czerwca 2023 oraz
- Umowy Dotacji nr A224/2023/PLN z dnia 26 września 2023,

pomiędzy Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności a Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości.

W 2023 roku zrealizowana została XVIII edycja Programu i rozpoczęta XIX edycja.

W ramach działań programu PROJEKTOR realizowane były cztery główne projekty:

- **Warsztaty z Projektorem**, w ramach których przygotowani studenci wolontariusze prowadzili zajęcia z uczniami w czterech obszarach: aktywności obywatelskiej, osobistego rozwoju, świadomości medialnej i ochrony planety. Projekty przeprowadzono w trakcie roku szkolnego;
- **Pikniki naukowe** mające na celu zainteresowanie młodych ludzi naukami ścisłymi, przeprowadzone w ciągu roku szkolnego;
- **Wsparcie dzieci w nauce** mające na celu pomoc dzieciom w nauce matematyki i nauce języka polskiego i języków obcych. Projekty przeprowadzono w trakcie roku szkolnego.
- **Wakacyjne warsztaty z Projektorem**, w ramach których studenci wolontariusze dzielili się z uczniami swoimi zainteresowaniami. Projekty prowadzone były zarówno w trakcie wakacji, jak i dni wolnych od nauki.

2. Założenia Programu

Główny cel Programu to wyrównywanie szans dzieci i młodzieży z małych miejscowości poprzez realizację projektów edukacyjnych przez studentów-wolontariuszy w szkołach i innych placówkach. Główny nacisk w Programie kładziemy na jakość realizowanych projektów. Spełnienie tego założenia wymaga profesjonalnego przygotowania studentów-wolontariuszy do prowadzenia zajęć i wydłużenia czasu pracy studentów z tą samą grupą dzieci.

Dzięki udziałowi w naszych projektach dzieci uczą się rozwiązywania problemów współczesnego świata, a co za tym idzie stają się młodymi, zaangażowanymi, odpowiedzialnymi i proaktywnymi ludźmi. Wspieramy je także w rozwoju ich mocnych stron i wzmacniamy ich poczucie własnej wartości.

Projekty realizowane w 2023 roku, w ramach programu PROJEKTOR miały na celu przede wszystkim:

- kształtowanie i rozwój kompetencji, takich jak krytyczne myślenie, komunikacja, kooperacja i kreatywność;
- poznanie i zrozumienie problemów współczesnego świata oraz poszukiwanie lokalnych rozwiązań;
- pomoc dzieciom w nauce i inspirowanie ich do rozwoju i zdobywania nowej wiedzy;
- rozbudzanie w dzieciach pasji i zainteresowań;
- pokazanie, że nauka przedmiotów ścisłych może być fascynująca;
- zwiększanie zainteresowania obszarem STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics).

3. Efekty programu PROJEKTOR

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. w ramach Programu zrealizowano łącznie **1.519 projektów edukacyjnych**, z czego:

- **1.053** projekty w ramach **Warsztatów z wyzwaniem**,
- **306** projektów w ramach **pikników edukacyjnych**,
- **40** projektów w ramach **Wsparcia dzieci w nauce**,
- **120** projektów w ramach **Wakacyjnych Warsztatów z Projektorem**.

Projektami edukacyjnymi objęto **9.320 uczniów**. Do Programu zrekrutowano **832 studentów**, a **276 placówki edukacyjne** otrzymały zajęcia.

Zorganizowano **48 szkoleń i warsztatów**, przygotowujących do realizacji projektów, w których uczestniczyło 884 studentów.

Zrealizowane działania	Rok 2022	Rok 2023
projekty edukacyjne	1.509	1.519
uczestnicy projektów (uczniowie)	7.948	9.320
aktywni wolontariusze	395	832
placówki, w których odbyły się zajęcia	272	276
szkolenia i warsztaty	26	48

Na realizację zadań w programie PROJEKTOR wydatkowano:

- na edycję XVIII – 1.047.743,00 zł;
- na edycję XIX – 260.929,45 zł.

Projekt Aktywni Obywatele „Świat i MY(ślimy krytycznie)”

Projekt odpowiada na problem marginalizowania rozwoju kompetencji krytycznego myślenia, kluczowej dla świadomego i aktywnego obywatelstwa w podstawowej edukacji. „Świat i MY(ślimy krytycznie)” ma na celu powstanie praktycznego modelu edukacyjnego, rozwijającego ww. kompetencję w uczniach klas IV-VI szkół podstawowych, gotowego do zastosowania w różnych formach edukacji. Innowacyjny w skali kraju model uwzględnia metodę i formułę dedykowanych warsztatów oraz zestaw technik doskonalenia kompetencji w codziennej pracy nauczycieli i edukatorów - tak, aby wzmacnianie kompetencji miało charakter ciągły. Nowatorskie rozwiązania zostały wypracowane partycypacyjnie podczas cyklu warsztatów twórczych z udziałem ekspertów, nauczycieli i studentów (potencjalnych edukatorów), sprawdzone w praktyce przez 30 studentów-wolontariuszy i 60 nauczycieli w 45 klasach szkolnych z całej Polski, poddane ewaluacji i upowszechnione podczas dedykowanych webinarów, konferencji i w publikacji.

Łączny budżet projektu – 76.080 Euro

Grant z Funduszy Norweskich i Funduszy EOG – 75.000 Euro

Wkład własny – 1.080 euro

Czas realizacji: listopad 2021 – październik 2023

Działania podjęte w ramach projektu w roku 2023:

- Wiosną 2023 roku, we współpracy z programem PROJEKTOR zorganizowane zostały webinary skierowane do nauczycieli. Były one szeroko promowane wśród uczestników i uczestniczek Akademii, obowiązkowe dla wolontariuszy II tury projektu. 22.03.2023 r. odbył się webinar Anny Konarzewskiej „Relacje - jednostka częścią drużyny”, w którym wzięło udział 84 nauczycieli. 12.04.2023 r. odbył się webinar Agnieszki Jankowiak-Maik „Ciekawość - od ciekawostki do zainteresowania Drużyny”, w którym wzięło udział 86 nauczycieli. Webinary zawierały informację o projekcie, modelu edukacyjnym i umożliwiały zadawanie pytań.
- Chcąc maksymalnie wykorzystać potencjał projektu przygotowano II turę projektu przypadającą na marzec-maj 2023 roku. Była to forma „pigułki wiedzy” bazująca na przygotowanych wcześniej kursach i dzieleniu się wiedzą z I tury. W II turze zajęcia poprowadziło 17 osób - 22 warsztaty. W sumie więc warsztaty w projekcie poprowadziły 43 osoby obejmując programem 68 klas szkół IV-VI (tym samym przeprowadzono 68 zajęć w projekcie w których wzięło udział 1020 dzieci).
- Kurs online „Podstawy krytycznego myślenia” ukończyło 238 osób. Z kursu online „Krytyczne myślenie w edukacji. Jak uczyć krytycznego myślenia dzieci z klas IV-VI?” skorzystało w sumie 228 osób.
- Animacja „W krytycznym myśleniu ważne są dobre pytania!” została opublikowana 24 sierpnia 2023 roku. Dzięki dużemu zainteresowaniu wydarzeniem podsumowującym udało nam się dotrzeć z animacją do 1,6 tys. odbiorców. Została ona przesłana uczestnikom i uczestniczkom projektu, była też szeroko promowana przez program PROJEKTOR. W swoim zamyśle ma ona pokazywać, że krytyczne myślenie jest kompetencją potrzebną w różnych aspektach życia i na różnych jego etapach. Animacja nawiązuje do rutyny myślenia krytycznego „5 x dlaczego” i może być materiałem edukacyjnym do niej wprowadzającym.
- 8 września 2023 r. odbyła się konferencja podsumowująca projekt. Wspólnie stworzyliśmy markę „Kongres Uczysz Się Od Dziecka”. Ponieważ projekt dobiegał końca, zależało nam żeby wydarzenie nie tylko wieńczyło projekt, ale też wpłynęło na upowszechnianie modelu w kolejnych działaniach Fundacji. Na wydarzenie złożyły się: lekcje transmitowane online, panel dyskusyjny, warsztaty stacjonarne i online. Jako wydarzenie stacjonarne w Lublinie,

Kongres zgromadził 32 ekspertów, 18 partnerów. Podczas wydarzenia online byli z nami obecni nauczyciele, studenci oraz eksperci ds. edukacji.

Na realizację zadań w projekcie, w 2023 roku wydatkowano **144.249,14 zł**

Wzmocnienie działań misyjnych i potencjału instytucjonalnego Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości

Projekt w ramach PROGRAMU PROO

Od 1 listopada 2022 r. FEP rozpoczęła realizację projektu pn. *Wzmocnienie działań misyjnych i potencjału instytucjonalnego Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości*, w ramach PROO (działania finansowane ze środków Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030). Kwota przyznana w ramach dotacji, to 430.000 zł.

Główne działania projektowe w roku 2023 zorientowane były na wzmocnieniu i rozwoju potencjału FEP dla realizacji obu programów FEP (PSP i PROJEKTORA) w sferze komunikacji, fundraisingu i ewaluacji.

Do celów realizacji projektu zatrudniona została specjalistka ds. badań i analiz oraz specjalistka ds. fundraisingu. Powstała grupa robocza ds. ewaluacji. Dodatkowo odbyły się 3 spotkania warsztatowe dla zespołu Fundacji prowadzone przez specjalistkę ds. badań i ewaluacji.

W ramach projektu przeprowadzono profesjonalną diagnozę społeczną potencjału, motywacji, oczekiwań i potrzeb studentów (zarówno stypendystów PSP, jak i wolontariuszy programu PROJEKTOR), w zakresie zaangażowania społecznego. Jesienią odbyła się Letnia Akademia Liderów, w której wzięli udział studenci – stypendyści i wolontariusze FEP. Podczas Akademii odbyły się m.in. warsztaty z Design Thinking, których efektem jest dokument z koncepcją zmiany. Grupa studentek i studentów regularnie spotyka się i pracuje nad Festiwalem Młodych Inicjatyw zaplanowanym na wiosnę 2024.

W grudniu 2023 r. podpisana została także umowa z agencją *Laska Nebeska*, która w 2024 roku, w ramach realizacji głównych założeń, przygotuje i przeprowadzi kampanię wizerunkową oraz kampanię fundraisingową FEP.

Na realizację zadań w projekcie w 2023 roku wydatkowano kwotę **168.634,32 zł**.

Platforma cyfrowa

(wspólne przedsięwzięcie obu zespołów FEP)

Jako Fundacja prowadzimy dwa ogólnopolskie programy skierowane do studentów. W ciągu jednego roku nasza baza studentów powiększa się o 800 nowych osób. W 2021 roku uruchomiliśmy dla nich platformę z kursami online, dzięki którym mogą podnosić swoje kompetencje, budować relacje i realizować własne inicjatywy.

Za pośrednictwem strony ekampus.pl studenci Fundacji otrzymali dostęp do dwóch narzędzi tj. platformy społecznościowej oraz e-learningowej.

W 2023 roku uproszczona została procedura logowania się studentów na stronie. Przygotowano i zamieszczono na platformie także nowy kurs: *Zarządzania projektami społecznymi*.

Obecnie na platformie szkoleniowej dostępne są **34 kursy**, które realizować można w obrębie następujących ścieżek:

1. Ścieżka: **Podstawy, które warto znać** (3 kursy);
2. Ścieżka: **Zrób dobre wrażenie** (8 kursów);
3. Ścieżka: **Zdobytaj kompetencje** (14 kursów);
4. Ścieżka: kursy PROJEKTORA, **Wiem jak pomagać - szkolenia dla studentów_ek i nauczycieli zaangażowanych społecznie** (9 kursów).

Uchwały Rady i Zarządu FEP

Rada FEP

W 2023 roku Rada odbyła 3 posiedzenia.

Przed pierwszym posiedzeniem Rada FEP podjęła następującą uchwałę w trybie obiegowym:

- **Uchwała nr 1/23** – w sprawie wyboru firmy do zbadania sprawozdania finansowego FEP za rok 2022;

Pierwsze posiedzenie Rady odbyło się **29 czerwca 2023 roku**. Spotkanie poświęcone było zatwierdzeniu sprawozdania merytorycznego i finansowego z działalności FEP w 2022 r., udzieleniu absolutorium członkom Zarządu, informacji na temat działalności FEP w 2023 r. Rada podjęła następujące uchwały:

- **Uchwała nr 2/23** – w sprawie zatwierdzenia Bilansu Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości, sporządzonego na dzień 31.12.2022;
- **Uchwała nr 3/23** – w sprawie zatwierdzenia Rachunku zysków i strat za okres od 1.01.2022 roku do 31.12.2022 roku;
- **Uchwała nr 4/23** – w zatwierdzenia Sprawozdania merytorycznego i finansowego z działalności Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości w roku 2022;
- **Uchwała nr 5/23** – w sprawie udzielenia absolutorium prezesowi Zarządu Pani dr Zofii Sapijaszce za rok 2022;
- **Uchwała nr 6/23** – w sprawie udzielenia absolutorium członkowi Zarządu Panu dr Rafałowi Wolskiemu za rok 2022;
- **Uchwała nr 7/23** – w sprawie udzielenia absolutorium członkowi Zarządu Panu Kamilowi Wrzosowi za rok 2022;
- **Uchwała nr 8/23** – w sprawie nagrody dla członka zarządu FEP Kamila Wrzosa;
- **Uchwała nr 9/23** – w sprawie nagrody dla prezesa zarządu FEP dr Zofii Sapijaszce za realizację programów stypendialnych w ramach XXI edycji Programu Stypendiów Pomostowych;
- **Uchwała nr 10/23** – w sprawie podwyższenia wynagrodzenia dyrektorowi Programu Projektor Kamilowi Wrzosowi;

Drugie posiedzenie Rady odbyło się **28 września 2023 roku**. Spotkanie poświęcone wyborowi członka Rady FEP, wyborowi władz Rady, przyjęciu protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady oraz bieżącej działalności Fundacji. Rada podjęła następujące uchwały:

- **Uchwała nr 11/23** – w sprawie powołania członka Rady Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości, w części nienominowanej przez Ministra Edukacji i Nauki, na czas do końca trwającej kadencji;
- **Uchwała nr 12/23** – w sprawie powołania przewodniczącego Rady Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości;
- **Uchwała nr 13/23** – w sprawie powołania wiceprzewodniczącego Rady Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości;

- **Uchwała nr 14/23** – w sprawie zatwierdzenia regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów dla studentów w ramach XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych w roku akademickim 2023/2024 Segment IA;
- **Uchwała nr 15/23** – w sprawie zatwierdzenia regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów dla studentów w ramach XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych w roku akademickim 2023/2024 Segment IB;
- **Uchwała nr 16/23** – w sprawie zatwierdzenia regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów dla studentów w ramach XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych w roku akademickim 2023/2024 Segment IC;
- **Uchwała nr 17/23** – w sprawie zatwierdzenia regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów dla studentów w ramach XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych w roku akademickim 2023/2024 Segment II.

Trzecie posiedzenie Rady odbyło się **28 listopada 2023 roku**. Spotkanie poświęcone było wyborowi firmy audytorskiej do badania sprawozdania finansowego FEP za rok 2023. W trakcie posiedzenia Zarząd przedstawił Radzie Plan działania na 2024 rok oraz poinformował o bieżących działaniach FEP. Podjęto następujące uchwały:

- **Uchwała nr 18/23** – w sprawie zatwierdzenia Planu działania Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości na 2024 rok;
- **Uchwała nr 19/23** – w sprawie wyboru firmy do zbadania sprawozdania finansowego FEP za rok 2023.

Zarząd FEP

W 2023 roku odbyło się **sześć** posiedzeń Zarządu FEP.

Przed pierwszym posiedzeniem Zarządu podjęto dwie uchwały:

- **Uchwałę nr 1/23** – z dnia 9 marca 2023 r., w sprawie przyznania nagród dla pracowników FEP – członków zespołu programu Projektor;
- **Uchwałę nr 2/23** – z dnia 23 marca 2023 r., w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania stypendiów za wyniki w nauce w Programie Stypendiów Korporacyjnych Fundacji Inter Cars – Liderzy Jutra, dla studentów wybranych kierunków inżynierskich;

Pierwsze w 2023 r. posiedzenie Zarządu odbyło się **28 marca 2023 r.**, podjęto na nim 4 uchwały:

- **Uchwałę nr 3/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów dla studentów w ramach XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych w roku akademickim 2023/2024 Segment IA;
- **Uchwałę nr 4/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów dla studentów w ramach XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych w roku akademickim 2023/2024 Segment IB;
- **Uchwałę nr 5/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów dla studentów w ramach XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych w roku akademickim 2023/2024 Segment IC;
- **Uchwałę nr 6/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów dla studentów w ramach XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych w roku akademickim 2023/2024 Segment II.

Między posiedzeniami podjęto w trybie obiegowym następujące uchwały:

W dniu **3 kwietnia 2023 r.**:

- **Uchwałę nr 7/23** –w sprawie przyznania stypendiów w Programie *Studuj za granicą* stypendystom pomostowym wyjeżdżającym na studia w ramach w Programu Erasmus + realizowanego w macierzystej uczelni.

W dniu **6 kwietnia 2023 r.**:

- **Uchwałę nr 8/23** – w sprawie zasad dotyczących pracy zdalnej.

Drugie posiedzenie Zarządu odbyło się **14 kwietnia 2023 r.**, za pośrednictwem zdalnych środków komunikacji (platformy Google Meets). Dotyczyło dyskusji nad zmianami statusu FEP na OPP oraz propozycję przejęcia przez Fundację spadku. W trakcie posiedzenia nie podjęto żadnej uchwały.

Między posiedzeniami w dniu **19 kwietnia 2023 r.** podjęto w trybie obiegowym następującą uchwałę:

- **Uchwałę nr 9/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu konkursu *Dyplom z Marzeń* dla lokalnych organizacji pozarządowych i grup nieformalnych działających lokalnie o udział w Programie Stypendiów Pomostowych (II segment).

Trzecie posiedzenie Zarządu odbyło się **12 czerwca 2023 r.**, podjęto na nim:

- **Uchwałę nr 10/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu pracy Sądu Konkursowego konkursu *Dyplom z Marzeń* dla lokalnych organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, realizowanego w ramach Programu Stypendiów Pomostowych, jako wspólne przedsięwzięcie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności (PAFW) i Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości (FEP).;
- **Uchwałę nr 11/23** – w sprawie powołania Sądu Konkursowego konkursu *Dyplom z Marzeń*.

Między posiedzeniami podjęto w trybie obiegowym następujące uchwały:

W dniu **16 czerwca 2023 r.**:

- **Uchwałę nr 12/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania stypendiów za wyniki w nauce w Programie Stypendiów Korporacyjnych dla studentów wybranych kierunków humanistycznych;
- **Uchwałę nr 13/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania stypendiów za wyniki w nauce w Programie Stypendiów Korporacyjnych dla studentów wybranych kierunków.

W dniu **14 lipca 2023 r.**:

- **Uchwałę nr 14/23** – w sprawie przyznania nagród pracownikom Fundacji;
- **Uchwałę nr 15/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania stypendiów za wyniki w nauce w Programie PRYMUS;
- **Uchwałę nr 16/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania i wypłacania stypendiów w ramach Programu Stypendiów Językowych edycja 2023/2024;
- **Uchwałę nr 17/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu pracy Komisji Stypendialnej Programu Stypendiów Językowych edycja 2023/2024;
- **Uchwałę Nr 18/23** – w sprawie powołania Komisji Stypendialnej w Programie Stypendiów Językowych.

Czwarte posiedzenie Zarządu odbyło się **23 sierpnia 2023 r.** i nie podjęto na nim żadnej uchwały.

Między posiedzeniami podjęto w trybie obiegowym następujące uchwały:

W dniu **24 sierpnia 2023:**

- **Uchwała Nr 19/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów dla studentów w ramach XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych w roku akademickim 2023/2024 Segment IA;
- **Uchwała Nr 20/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów dla studentów w ramach XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych w roku akademickim 2023/2024 Segment IB;
- **Uchwała Nr 21/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów dla studentów w ramach XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych w roku akademickim 2023/2024 Segment IC;
- **Uchwała Nr 22/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu przyznawania i przekazywania stypendiów dla studentów w ramach XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych w roku akademickim 2023/2024 Segment II.

W dniu **25 września 2023:**

- **Uchwała Nr 23/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu pracy Komisji Konkursowej w Programie Stypendiów Korporacyjnych Fundacji Inter Cars Liderzy Jutra, dla studentów wybranych kierunków inżynierskich;
- **Uchwała Nr 24/23** – w sprawie powołania Komisji Konkursowej w Programie Stypendiów Korporacyjnych Fundacji Inter Cars *Liderzy Jutra*;
- **Uchwała Nr 25/23** – w sprawie przyznania Fundacji Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych grantu na organizację XIX edycji Olimpiady Przedsiębiorczości.

W dniu **26 września 2023**:

- **Uchwała Nr 26/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu pracy Komisji Stypendialnej Nr 2 w ramach realizacji Programu Stypendiów Pomostowych - Segment II;
- **Uchwała Nr 27/23** – w sprawie powołania Komisji Stypendialnej Nr 1 w ramach realizacji Programu Stypendiów Pomostowych 2023/2024 - Segment IA, IB i IC;
- **Uchwała Nr 28/23** – w sprawie powołania Komisji Stypendialnej Nr 2 w ramach realizacji Programu Stypendiów Pomostowych 2023/2024 - Segment II.

W dniu **2 października 2023**:

- **Uchwała Nr 29/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu pracy Komisji Konkursowej w Konkursie PRYMUS;
- **Uchwała Nr 30/23** – w sprawie powołania Komisji Konkursowej w Konkursie PRYMUS;
- **Uchwała Nr 31/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu pracy Komisji Konkursowej w Programie Stypendiów Korporacyjnych dla studentów wybranych kierunków;
- **Uchwała Nr 32/23** – w sprawie powołania Komisji Konkursowej Programu Stypendiów Korporacyjnych dla studentów wybranych kierunków;
- **Uchwała Nr 33/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu pracy Komisji Konkursowej w Programie Stypendiów Korporacyjnych dla studentów wybranych kierunków humanistycznych;
- **Uchwała Nr 34/23** – w sprawie powołania Komisji Konkursowej Programu Stypendiów Korporacyjnych dla studentów wybranych kierunków humanistycznych.

W dniu **13 października 2023**:

- **Uchwała Nr 35/23** – w sprawie przyznania stypendium pomostowego, studentom I roku, w ramach XXII edycji Programu Stypendiów Pomostowych – rok akademicki 2023/2024.

W dniu **17 października 2023**:

- **Uchwała Nr 36/23** – w sprawie przyznania stypendiów za wyniki w nauce stypendystom pomostowym, studentom II roku, w ramach Programu stypendialnego PRYMUS;
- **Uchwała Nr 37/23** – w sprawie przyznania stypendiów za wyniki w nauce stypendystom pomostowym, studentom III i IV roku studiów stacjonarnych I stopnia albo I roku studiów II stopnia, w ramach Konkursu Korporacyjnego PAFW;
- **Uchwała Nr 38/23** – w sprawie przyznania stypendiów za wyniki w nauce stypendystom pomostowym, studentom III i IV roku studiów stacjonarnych I stopnia albo I roku studiów II stopnia, w ramach Programu Stypendiów Korporacyjnych PAFW i Fundacji Centrum im. Prof. Bronisława Geremka;
- **Uchwała Nr 39/23** – w sprawie powołania Komisji Stypendialnej Programu „Stypendia Językowe”;

- **Uchwała Nr 40/23** – w sprawie przyznania stypendiów za wyniki w nauce stypendystom pomostowym, studentom III i IV roku studiów stacjonarnych I stopnia albo I roku studiów II stopnia, w ramach Programu Stypendiów Korporacyjnych Fundacji Inter Cars – Liderzy Jutra, dla studentów wybranych kierunków inżynierskich.

W trakcie **piątego** posiedzenia, w dniu **20 października 2023 r.** W trakcie posiedzenia nie podjęto żadnej uchwały.

Między posiedzeniami w dniu **25 października 2023 r.** podjęto w trybie obiegowym następującą uchwałę:

- **Uchwała Nr 41/23** – w sprawie przyznania stypendiów pomostowych, studentom I roku w ramach XXII edycji PSP – rok akademicki 2023/24.

Szóste posiedzenie Zarządu miało miejsce w dniu **23 listopada 2023 r.** W trakcie posiedzenia nie podjęto żadnej uchwały.

Po ostatnim posiedzeniu Zarządu podjęto jeszcze następujące uchwały:

w dniu **4 grudnia 2023 r.:**

- **Uchwała Nr 42/23** – w sprawie zatwierdzenia Regulaminu pracy Komisji Konkursowej w Programie im. prof. Jerzego Dietla dla studentów zaangażowanych społecznie;
- **Uchwała Nr 43/23** – w sprawie powołania Komisji Konkursowej Programu im. prof. Jerzego Dietla dla studentów zaangażowanych społecznie.

W dniu **7 grudnia 2023 r.:**

- **Uchwała Nr 44/23** – w sprawie przyznania stypendiów w ramach Programu Stypendiów Językowych, edycja 2023/2024.

W dniu **14 grudnia 2023 r.:**

- **Uchwała Nr 45/23** – w sprawie przyznania stypendiów w ramach Programu im. prof. Jerzego Dietla dla studentów zaangażowanych społecznie, edycja 2023/2024.

W dniu **20 grudnia 2023 r.:**

- **Uchwała Nr 46/23** – w sprawie przyznania stypendiów w ramach Programu *StudiuJ za Granicą*, edycja 2023/2024.

Treści uchwał Rady i Zarządu znajdują się w załączniku nr 1.

Prezes Zarządu

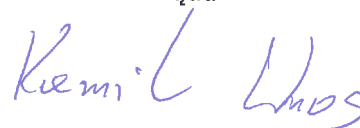
Dr Zofia Sapijaszka

Członek Zarządu

Dr Rafał Wolski

Członek Zarządu

Kamil Wrzos

Łódź, dn. 30 marca 2024 r.